

មាតិកា

បាត់ដំបង : កុមារ ក្រីក្រ និងកំប្រោ ទទួលការឧបត្ថម្ភ ទំព័រ ៧

CCAMH : ជួយកុមារ ដែលមានបញ្ហា សុខភាពផ្លូវចិត្ត ទំព័រ ៨

ភ្នំពេញ : ក្មេងពិលាពាទ្យ និងមានគ្រោះ ទំព័រ ១៤

អ្នកនាំសារ

The Messenger

កាសែតចេញផ្សាយប្រចាំខែ ឆ្នាំទី២ ថ្ងៃទី០១-៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ លក់តម្លៃ ១០០០រៀល តែប៉ុណ្ណោះ **លេខ ១៣**

ការប្រឡងមធ្យមសិក្សាទុតិយ ភូមិ និងបញ្ហាត្រូវដោះស្រាយ

ទំព័រទី១០...

SIPAR
សៀវភៅ ធ្វើអោយអ្នកចេះ
 មានលក់នៅតាមបណ្ណាគារ និងតូបលក់សៀវភៅនានា
 023 216 001
 siparedition@online.com.kh

កម្មវិធីវិទ្យុ
អេម៉ាឡូអែល សំឡេងពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក !
 ភ្នំពេញ : FM 99.5 Mhz ម៉ោង ៧:០០-៧:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍
 បាត់ដំបង : FM 91.0 Mhz ម៉ោង ៧:៣០-៨:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍
 សៀមរាប : FM 102.5 Mhz ១០:០០-១១:០០ ថ្ងៃ សៅរ៍/អាទិត្យ
 កំពង់ធំ : FM 88.5 Mhz ម៉ោង ១២:០០-១៣:០០ ថ្ងៃសៅរ៍ថ្ងៃត្រង់
 កំពង់ចាម : FM 100.5 Mhz ម៉ោង ៦:៣០-៧:០០ យប់ថ្ងៃអាទិត្យ
 ក្រុងព្រះសីហនុ : FM 100.5 Mhz ម៉ោង៦:០០-៧:០០ យប់ថ្ងៃសៅរ៍
 កំពត : FM 92.25 Mhz ម៉ោង ៥:០០-៦:០០ រសៀលថ្ងៃសៅរ៍

អធិប្បាយព្រះបន្ទូលថ្ងៃអាទិត្យ

ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៣ នៃអង្គវេទនា (ថ្ងៃទី០៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)

(ម៉ោង១៨.១៥-២០) ព្រះបន្ទូលដំណឹងល្អថ្ងៃនេះ បាននាំឱ្យយើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទយល់ថា ការសម្រុះសម្រួលមិនមែនធ្វើតាមអំពើយើងទេ ប៉ុន្តែតាមរយៈពាក្យសំដីយើង ។ យើងមានទំនួលខុសត្រូវជួយអ្នកដទៃឱ្យកែប្រែអាកប្បកិរិយា និងសម្រួលអំពើបាបបងប្អូន ។ យើងជួយសម្រួលបងប្អូន ក្នុងនាមព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទ និងព្រះសហគមន៍ ។ ប៉ុន្តែដើម្បីសម្រុះសម្រួល និងសង្គ្រោះអ្នកដទៃបាន យើងក៏ត្រូវតែពង្រឹងជំនឿយើងលើព្រះជាម្ចាស់ ដោយអធិដ្ឋាន និងហ្វឹកហ្វឺនខាងជំនឿឱ្យបានគ្រប់ពេលវេលាផងដែរ ។

ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៤ នៃអង្គវេទនា (ថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)

(ម៉ោង១៨.២១-៣៥) ឱ! ព្រះអម្ចាស់ បើបងប្អូនចេះតែប្រព្រឹត្តអំពើបាបមកលើទូលបង្គំ តើទូលបង្គំត្រូវអត់ទោសឱ្យគេប៉ុន្មានដែរ? លោកសិលាទូលព្រះយេស៊ូដូច្នោះថា និងមានមនុស្សជាច្រើនក៏បានសួរខ្លួនឯងថា តើពេលណាទើបពួកគេធ្វើដូច្នោះដែរ? ។ ព្រះបន្ទូលដំណឹងល្អនៅថ្ងៃនេះ នាំឱ្យយើងដឹងថា ការអត់ទោសឱ្យអ្នកដទៃពិតជាមិនអាចទៅរួចបានទេ ប្រសិនបើពួកយើងមិនមានចិត្តអត់ទោសឱ្យគេនោះ ។ ព្រះយេស៊ូ មានព្រះបន្ទូលថា : "ខ្ញុំសូមប្រាប់ថា អ្នកត្រូវអត់ទោសឱ្យគេ ពុំមែនចិត្តសិបប្រាំពីរដង (៧៧) នោះទេ ត្រូវអត់ទោសឱ្យគេចិត្តសិប-ប្រាំពីរដង(៧០គុណ៧ដង) ... វាមានន័យថា យើងត្រូវត្រៀមខ្លួនអត់ទោសឱ្យគេ ដូចព្រះយេស៊ូអត់ទោសយើងដែរ ។ សម្រាប់គ្រីស្ទបរិស័ទ ការអត់ទោសមិនមានព្រំដែនកំណត់ទេ ។ តាមធម្មជាតិ មនុស្សមានចិត្តខឹងសម្បារ ។ ការអត់ទោសឱ្យដល់អ្នកដែលមើលងាយខ្លួន មិនមែនងាយស្រួលនៃចិត្តមនុស្សពិធម្មជាតិ ប៉ុន្តែព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់អត់ទោសឱ្យអ្នកនោះ ។ តើយើងដាក់ចិត្តអត់ទោសឱ្យអ្នកដទៃរបៀបណា? មធ្យោបាយតែមួយគត់ និងមានប្រសិទ្ធភាព គឺការហ្វឹកហ្វឺនខាងវិញ្ញាណដើម្បីយល់អំពីចម្លើយមេត្តាករុណារបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។

ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៥ នៃអង្គវេទនា (ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)

(ម៉ោង១៨.១០-១៦) ក្នុងសង្គមសព្វថ្ងៃ មានអំពើអយុត្តិធម៌ជាច្រើនដូចជា មនុស្សតិចតួចណាស់ដែលមានប្រាក់ខែខ្ពស់ តែមានមនុស្សភាគច្រើនទទួលបានប្រាក់ខែទាបបំផុត ហើយស្ទើរតែគ្មានប្រាក់ខែទៀតផង ។ ពេលយើងស្តាប់ព្រះបន្ទូលដំណឹងល្អថ្ងៃនេះ យើងគិតថាព្រះយេស៊ូយល់ស្របនឹងអំពើអយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គម ។ ការពិតនោះ ប្រសិនបើយើងបានអានព្រះបន្ទូលប្រុងប្រយ័ត្ន យើងឃើញថាព្រះយេស៊ូ ចង់បង្រៀនយើងឱ្យមានចិត្តមេត្តាករុណាដល់អ្នកដទៃ ។ តើអ្នកមានអាយុប៉ុន្មាន? តើអ្នកបានត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ឬទេ? យើងត្រូវជឿជាក់លើខ្លួនឯងថា ព្រះជាម្ចាស់ នឹងឱ្យប្រាក់ខែដ៏យុត្តិធម៌ដល់យើង ទោះបីយើងធ្វើការនៅចុងម៉ោងក៏ដោយ ។

ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៦ នៃអង្គវេទនា (ថ្ងៃទី២៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨)

(ម៉ោង១៨.២៨-៣២) តើបងប្អូនឃើញបំណងព្រះជាម្ចាស់ក្នុងជីវិតដោយរបៀបណា? តើបងប្អូនដើរតាមព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ក្នុងជីវិតរបៀបណា? ក្នុងចំណោមកូនទាំងពីរ តើកូនណាបានធ្វើតាមបំណងរបស់ឪពុក? ព្រះយេស៊ូសួរដូច្នោះបន្ទាប់ពីនិទានអំពីរឿងកូនពីរនាក់ដែលមានឪពុកធ្វើការនៅចំការទំពាំងបាយជូរ ។ កូនច្បងបានបដិសេធមិនទៅចំការ ប៉ុន្តែក្រោយមកកូននោះដូរគំនិត ហើយក៏ទៅចំការ ។ ចំណែកកូនពៅវិញ បានយល់ព្រមទៅធ្វើការនៅចំការតែអត់ទៅទេ ។ បងប្អូនដែលបានស្តាប់រឿងនេះ បានយល់ស្របនឹងព្រះជាម្ចាស់ថា អ្នកដែលធ្វើតាមបំណងរបស់ឪពុក គឺកូនច្បងនិយាយថា ទេ ! ប៉ុន្តែក្រោយមកទៅ ។ ព្រះយេស៊ូបានបញ្ជាក់ថា មានមនុស្សជាច្រើនបដិសេធព្រះរាជ្យព្រះជាម្ចាស់ដូច្នោះ ប៉ុន្តែនៅក្នុងចិត្តរបស់បងប្អូនពេញដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងការទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ ។ ពេលនេះ ព្រះយេស៊ូលើកឧទាហរណ៍មួយអំពីអ្នកយកពន្ធ និងស្រីពេស្យា ដែលអាចទៅកាន់ព្រះរាជ្យព្រះជាម្ចាស់មុនមនុស្សដទៃទៀត ដែលពេញចិត្តជម្រើសកូនពៅ ដែលនិយាយថាទៅ តែក្រោយមកអត់ទៅ ។ តាមរយៈរឿងនេះ មានមនុស្សជាច្រើនក៏មានករណីនេះដែរ ដែលនិយាយថា បាទ ឬចាស! ចំពោះព្រះជាម្ចាស់ តែក្រោយមក ធ្វើតែតាមចិត្តខ្លួនឯង មិនមែនតាមព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់ឡើយ ។
(អ្នកនាំសារ ខែកញ្ញា ២០០៨ - អធិប្បាយព្រះបន្ទូលថ្ងៃអាទិត្យ / លោកឪពុក អូមែ ហ្សឺរ៉ាល់ដូ)

Photo: DR

ប្រវត្តិសន្តិប្បវេណី
អ្នកនាំសារ លេខនេះ
សូមបង្ហាញប្អូនៗ នូវ
ប្រវត្តិរបស់សន្តិប្បវេណី
ដោយសារឆ្នាំនេះព្រះ

សហគមន៍កាតូលិកគោរពជាម្ចាស់នៃសន្តិប្បវេណី។
តើសន្តិប្បវេណីមានកំណើតនៅស្រុកណា ?
តើលោកជាជនជាតិអ្វី ?
លោកប្តូលកើតនៅទីក្រុងតាសុស ស្រុកស៊ុយស៊ី។
លោកប្តូលជាជនជាតិអ្វី? ហើយលោកមាន
សញ្ជាតិអ្វីម្យ៉ាងផងដែរ? លោកបានទទួលការ
អប់រំតាមវិទ្យាល័យរបស់ជនជាតិអ្វីម្យ៉ាង យ៉ាងតិចរឿង
ពិសំណាក់លោកកាម៉ាលីអែល។
ក្រោយមកលោកជាអ្នកដែលទទួលបានបន្ទុកក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តអំពើបៀតបៀនទៅលើគ្រីស្ទបរិស័ទផង
ដែរ។ លោកមានឈ្មោះដើមថា "សូល"។
តើលោកប្តូលក្លាយជាសាវ័ករបស់ព្រះយេស៊ូ
ដោយរបៀបណា ?

លោកប្តូលបានបៀតបៀនគ្រីស្ទបរិស័ទយ៉ាងខ្លាំង
ហើយសម្លាប់គ្រីស្ទបរិស័ទទៀតផងដែរ។ លោក
បានសុំលិខិតអនុញ្ញាតចូលទៅក្នុងសាលាប្រជុំ
នានាក្នុងក្រុងម៉ាម៉ាស ក្រែងរកឃើញអ្នកខ្លះនៅ
ទីនោះ ដែលដើរតាមមាតិករបស់ព្រះអម្ចាស់។
ទោះជាប្រុសក្តី ឬស្ត្រីក្តី លោកនឹងចាប់ពួកគេ
យកមកក្រុងយេរូសាឡឹមទាំងអស់។
ប៉ុន្តែពេលធ្វើដំណើរទៅក្រុងម៉ាម៉ាស នាពាក់
កណ្តាលថ្ងៃ ស្រាប់តែមានពន្លឺខ្លាំងពន្លឺមេឃ
មកព័ទ្ធជុំវិញគាត់ រួចធ្វើឱ្យគាត់ដួល។ ក្នុងពន្លឺ
មានសម្លេង ហៅឈ្មោះរបស់គាត់ថា "សូល !
ហេតុអ្វីអ្នកមកបៀតបៀនខ្ញុំ?"។ លោកសួរទៅ
សម្លេងនោះថា "ជាអ្នកណា?"។ សម្លេង
នោះឆ្លើយតបវិញថា "ខ្ញុំជាយេស៊ូ!"។ ក្រោយ
មកធ្វើឱ្យភ្នែករបស់លោកមើលឆ្លើយឃើញ។
តាមរយៈសម្លេងនេះ ព្រះយេស៊ូបានចាត់ដាក់
ចូលទៅក្នុងក្រុងម៉ាម៉ាសដូចនឹងសារីកម្លាក់
ឈ្មោះអណាញ៉ាស។ សារីកនោះបានធ្វើឱ្យភ្នែក
របស់លោកបានឃើញវិញ។ លោកចាប់ផ្តើម
កែប្រែចិត្តនិយាយដល់លោកនោះទៅ។ លោកបាន
ប្តូរឈ្មោះពី "សូលទៅជាប៊ុលវិញ" ហើយក៏
បានក្លាយជាគ្រីស្ទបរិស័ទម្នាក់ក្នុងចំណោមគ្រីស្ទបរិស័ទ
ទាំង១២ របស់ព្រះយេស៊ូទៀតផង។

លី សុវណ្ណា

សម្រាប់កម្មវិធី

Photo: R. Dina

ឯកឧត្តមហោ ណាំហុង : "កិច្ចប្រជុំដោះស្រាយព្រំដែនខ្មែរ និងថៃ ទៅមុខដូចៗឱ្យកិនច្បាស់"

ក្នុងដំណើរវិលត្រឡប់ពីកិច្ចប្រជុំ នៅ
ក្រុងហូហ្គីន ប្រទេសថៃ កាលពីថ្ងៃ
ពុធ ទី២០ សីហា រដ្ឋមន្ត្រីការទូតខ្មែរ
ឯកឧត្តមហោ ណាំហុង បានប្រដូច
ការចរចាពីបញ្ហាប្រាសាទព្រះវិហារ
លើកទី២ នេះ មានចលនាដូចជាអ្វីឡើយ
កិនផ្លូវ គឺទោះជាមានឧបសគ្គបន្តិច
បន្តួចក៏ដោយ ក៏វានៅទៅមុខដែរ ។
បើតាមប្រសាសន៍របស់ឯកឧត្តម កិច្ច
ប្រជុំទ្វេភាគីកម្ពុជា-ថៃ លើកនេះ
បានសម្រេចឱ្យមានការជួបចរចា
ចំនួនពីរទៀត គឺភាគីទាំងពីរបានព្រម
ព្រៀងគ្នាឱ្យក្រុមការងារពិសេស
Tash-Force របស់កម្ពុជា ធ្វើការ
ជាមួយមេបញ្ជាការថ្នាក់ភូមិភាគថៃ
ដើម្បីឈានទៅដកកងទ័ពជាស្ថាពរ
នៅក្នុងបរិវេណវត្តកែវសិក្ខាគិរី
ស្វារៈ ។ ជំនួបនេះគ្រោងនឹងធ្វើនៅ
ថ្ងៃទី២៩ សីហានៅខេត្តសៀមរាប ។
ដោយឡែកគណៈកម្មាធិការព្រំដែន
ចម្រុះនៃប្រទេសទាំងពីរ គ្រោងនឹង
ចរចាគ្នារឿងវិវាទព្រំដែន នៅខែ
តុលាខាងមុខ ដោយផ្តោតចម្បងលើ
តំបន់ទំនាស់ព្រំដែនរួម និងការដោះ
មិនដើម្បីវាស់វែងព្រំដែន ។ សម្រាប់
ករណីប្រាសាទតាម៉ាន់ធំ និងតាម៉ាន់
តូច មិនត្រូវបានគេលើកយកមក
ពិភាក្សានៅហូហ្គីនទេ ដោយគេនឹង
ជជែករឿងនេះក្នុងកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រី
ការបរទេសលើកក្រោយ ។

បាតុកម្មប្រឆាំងថៃឈ្លានពានព្រះវិហារត្រូវរាំងខ្ទប់

បាតុកម្មម្ចាស់ទារឱ្យដកកងទ័ពថៃ

ព្រឹត្តិការណ៍ប្រចាំខែ

ឈ្លានពានចេញពីវត្តកែវសិក្ខាគិរី
ស្វារៈ នៃប្រាសាទព្រះវិហារ ដែលដឹក
នាំដោយសមាគមគ្រូបង្រៀន
ឯករាជ្យ និងសហជីពសេរីកម្មករនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃ
អាទិត្យ ទី១៧ សីហា ត្រូវរាំងខ្ទប់
ដោយកងកម្លាំងនគរបាលក្រុង
ភ្នំពេញរាប់រយនាក់ដែលបានដាក់
ពង្រាយគ្រប់ច្រកច្រក ។ កូន
បាតុកម្ម ដែលគ្រោងដង្ហែចេញពីស្ថាន
ច្បារមុខអគាររដ្ឋសភាចាស់ឆ្ពោះទៅ
ស្ថានទូតថៃ និងវិទ្យាស្ថានក្នុងក្រុងត្រូវ
រំសាយ ហើយការវិលមកធ្វើនៅមុខ
ទីស្នាក់ការរបស់ខ្លួនឯខណ្ឌការមន
ក៏ត្រូវបង្ក្រាបដល់ទ្វាររបង ។ ការ
បង្ក្រាបនេះត្រូវបានអាជ្ញាធរ សំអាង
ថា បាតុកម្មគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។

កាសែត The Mekong Time បាយ បាយ ហើយ

កាសែតប្រចាំថ្ងៃភាសាអង់គ្លេស
The Mekong Time បានបិទទ្វារជា
ផ្លូវការហើយ នៅថ្ងៃច័ន្ទ ១៨ សីហា
នេះ ក្រោយពីបានបោះពុម្ពផ្សាយ
អស់រយៈពេលជិតប្រាំមួយខែចាប់ពី
ខែកុម្ភៈមក ។ លោកនេត ភត្រា
និពន្ធនាយកកាសែត The Mekong
Time បាននិយាយថា ការបិទទ្វារ
នេះមកពីមូលហេតុចម្រើក ព្រោះ
ម្ចាស់ជំនួយមិនផ្តល់ជំនួយបន្តទៀត
ឡើយ ។ បើតាមការបញ្ជាក់របស់
និពន្ធនាយកកាសែតស្រុកនេះ ថវិកា
ដែលប្រមូលបានពីការលក់ មាន
ត្រឹមតែមួយភាគបីនៃការចំណាយ
លើប្រាក់ខែបុគ្គលិកតែប៉ុណ្ណោះ ។
កាសែត The Mekong Time បាន
ប្រកាសបិទទ្វារ ក្រោយពេលគូ
ប្រជែងរបស់ខ្លួនគឺកាសែត Phnom
Penh Post បានប្តូរការចេញផ្សាយ
របស់ខ្លួនពីកាសែតប្រចាំសប្តាហ៍ មក
ជាកាសែតប្រចាំថ្ងៃ ដែលមានអាយុ
ទើបតែដប់ថ្ងៃ តែប៉ុណ្ណោះ ។

រស់ ឌីណា

កងទ័ពរបស់រុស្ស៊ីសម្រុកចូលស្តុកសុយប្រទេសហ្សកហ្ស៊ី

កងទ័ពរុស្ស៊ីបានត្រូវគេរាយការណ៍
ថា បានបើកការវាយប្រហារចូលទៅ
លើទឹកដីប្រទេសហ្សកហ្ស៊ីកាលពីថ្ងៃ
ទី៨ សីហា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រោយពេល
ដែលកងទ័ពប្រទេសហ្សកហ្ស៊ី បើក
ការវាយប្រហារចូលទៅក្នុងតំបន់អូសេទីខាងត្បូង ដែលជាតំបន់បំបែក
ខ្លួនស្ថិតនៅប្រទេសរុស្ស៊ីកាលពីថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ។
បើតាមសារព័ត៌មានអេភីឱ្យដឹងថា មកដល់ថ្ងៃទី១២ ខែសីហា កងទ័ព
រុស្ស៊ីរាប់ពាន់នាក់ អមដោយយានយន្តយុទ្ធសាស្ត្រ ១៣៥គ្រឿង មាន
ទាំងរថក្រោះ និងយន្តហោះ បានសម្រុកចូល និងធ្វើការវាយប្រហារ
ទៅលើមូលដ្ឋានទ័ពសំខាន់ៗមួយចំនួន នៅក្នុងប្រទេសហ្សកហ្ស៊ី ។
គេបានរាយការណ៍ថា ការវាយលុករបស់រុស្ស៊ីចូលក្នុងប្រទេសហ្សកហ្ស៊ី
នេះបានសម្លាប់ជីវិតមនុស្សប្រមាណជា ២០០០នាក់រួចហើយ តែចំនួន
ពិតប្រាកដអាចមានច្រើនជាងនេះ ហើយមានមនុស្សរាប់ពាន់នាក់ បាន
ភៀសខ្លួនចេញពីតំបន់ទទួលរងវាយប្រហារ ។
ក្នុងការស្តុកសុយនេះ រុស្ស៊ីទាមទារឱ្យប្រធានាធិបតីហ្សកហ្ស៊ី ស្ថិតនឹង
លោកខាងលិចលាវែងតំណែង និងឱ្យកងទ័ពហ្សកហ្ស៊ីដកចេញពីទឹកដី
អូសេទីខាងត្បូង និងតំបន់អាប៉ាខាស៊ី ។

Photo: DR

សម្បត្តិ ១៩ពាន់លានដុល្លាររបស់លោកថាក់ស៊ុននិងត្រូវវិបអូស

បន្ទាប់ពីបានស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោនខាងនយោបាយ ក្នុងប្រទេស
អង់គ្លេស ក្រោយពេលដែលគុណការចែបញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនកាលពី
ដើមខែសីហារួចមក ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានតម្លៃ ៧៦ពាន់លាន
បាត ឬក៏ប្រហាក់ប្រហែលនឹង ១៩ពាន់លានដុល្លាររបស់លោក-
ថាក់ស៊ុន ស៊ុណារាត្រា នឹងត្រូវវិបអូស ។
តាមសារព័ត៌មានស៊ិនហ្គរ របស់ចិន ក៏បានឱ្យដឹងថា គុណការក្នុង
ប្រទេសថៃអាចនឹងបញ្ជាឱ្យគេធ្វើការវិបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់
លោកថាក់ស៊ុនចំនួនខាងលើ ក្នុងរយៈពេល ១សប្តាហ៍ទៀត ។
ប្រភពដដែលនោះបានឱ្យដឹងថា មូលហេតុដែលឈានដល់ការវិប
អូសនេះ គឺនៅក្រោមបទចោទប្រកាន់ការប្រើអំណាចខុសគោល
ការណ៍ ពេលដែលលោកថាក់ស៊ុននៅធ្វើជានាយករដ្ឋមន្ត្រី ។
បច្ចុប្បន្ននេះ ទ្រព្យសម្បត្តិលោកថាក់ស៊ុននៅគណនីធនាគារទាំង
១៦ក្នុងប្រទេសថៃត្រូវបានប្តូរចាប់តាំងពីលោកត្រូវបានគេ
ទម្លាក់ដោយរដ្ឋប្រហារយោធាមកម៉្លោះ ។ នាពេលនេះ លោកនិង
គ្រួសារកំពុងតែស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសអង់គ្លេស ទោះបីអាជ្ញាធរ
ថៃអះអាងថានឹងស្វែងរកការធ្វើបត្យាប័នដើម្បីនាំខ្លួនលោកមក
កាត់ទោសក៏ដោយ ។

ខាន់ ភីរម្យ

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

បងស្រីសេស៊ីលីយ៉ា នៃព្រះឈើឆ្កាង ប្រកាសពាក្យសច្ចា

កែវ កញ្ញា

បងស្រីសេស៊ីលីយ៉ា នៃព្រះឈើឆ្កាង ធ្វើពិធីប្រកាសពាក្យសច្ចា ជាលើកដំបូង នៅក្នុងក្រុមគ្រួសារដូនជីសម្លាប់កាមែល កាលពីថ្ងៃទី១៥ សីហា ឆ្នាំ២០០៨ នៅព្រះវិហារសន្តិយុត្តិសាសន៍ រាជធានីភ្នំពេញ ក្រោមអធិបតីភាពរបស់លោកអភិបាល ភូមិភាគភ្នំពេញ អេមីល ដេតឃ្យ លោកអនុគ្រូសាមី ស៊ីសេរាជ ជាអភិបាលនៃភូមិភាគកំពង់ចាម លោកឪពុក បងស្រី និងគ្រីស្ទបរិស័ទចូលរួមប្រមាណជាង ២០០នាក់ ។ អ្នកស្រីអានីសី ថាងហ៊ីស្យា អាយុ ៥៤ឆ្នាំ ជាម្តាយរបស់បងស្រីសេស៊ីលីយ៉ា បានមានប្រសាសន៍ថា :

“ខ្ញុំមិនដឹងជាត្រូវនិយាយយ៉ាងណាឡើយ នៅពេលដែលបានឃើញគេរៀបចំពិធីនេះឡើង ដោយមានទាំងលោកអភិបាល បូជាចារ្យ ក៏ដូចជាគ្រីស្ទបរិស័ទមកចូលរួមយ៉ាងច្រើនកុះករដូចនេះ ។ ដោយមានការគាំទ្រ ចំពោះផ្លូវជីវិតរបស់កូន អ្នកម្តាយរូបនេះ ក៏បានរំលឹកអំពីការស្នើសុំរបស់កូនស្រីគាត់ពីដំបូងថា : “ពេលកូនមកប្រាប់ខ្ញុំ សុំចូលបូស ជាដូនជីសម្លាប់នោះ ធ្វើឱ្យអារម្មណ៍ខ្ញុំ ហាក់ដូចជាមេឃក្រឡាប់ចាក់អីចឹង ។ ខ្ញុំក៏មិនដឹងត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េចទេ ។ ខ្ញុំមានតែអធិដ្ឋាន និងគាំទ្រផ្លូវរបស់កូនដើម្បីឱ្យគេអាចរកផ្លូវសុភមង្គលក្នុងជីវិត និងមានសន្តិភាពក្នុងចិត្តជាមួយមាតាបិតាជាម្ចាស់” ។

Photo : L. Samphors

បងស្រីសេស៊ីលីយ៉ា នៃព្រះឈើឆ្កាង ក្រុមម្តាយសម្លាប់ និងម្តាយរបស់បងស្រីក្នុងពេលប្រកាសពាក្យសច្ចា ប្រណិទានចំពោះព្រះមាតាម្ចាស់

សិក្ខាសាលាស្តីអំពីប្រយោជន៍សារព័ត៌មាន

យុវជនមកពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក និងអង្គការនានា ប្រមាណ ២៥នាក់ បានចូលរួមសិក្ខាសាលាមួយស្តីអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃសារព័ត៌មាន ណែនាំដោយការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក។ អង្គសិក្ខាសាលានេះ ព្រារព្វឡើងចាប់ពីថ្ងៃទី១១-១៥

ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ នៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិក ខេត្តព្រះវិហារ។ លោកបូជាចារ្យតូតែត ពានិណល ជាអ្នកត្រួតត្រា បង្កើតសិក្ខាសាលានេះ មានប្រសាសន៍ថា : “គោលដៅសំខាន់ក្នុងការបង្កើតសិក្ខាសាលានេះ មានបីចំណុច គឺបង្កើនជំនាញឱ្យ ផ្តល់ឱកាសឱ្យស្គាល់អំពីមនុស្សខ្មែរ និងខ្មាំង និងពង្រីកទេពកោសល្យរបស់យុវជនផ្ទាល់។ ហើយយុវជនចូលរួមត្រូវតែមានអាយុ ១៦ឡើងទៅ”។ យុវជននានា គឺមីលី អាយុ២១ឆ្នាំ មកពីព្រះសហគមន៍តាពួង និយាយថា : “លោកទទួលបានគន្លឹះល្អ ជាច្រើនសម្រាប់អនុវត្តន៍លើផ្នែកសារព័ត៌មាន តាមរយៈសិក្ខាសាលានេះដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍព្រះសហគមន៍”។

បាត់ដំបង : ភិរម្យ សុគន្ធា សារីដេត សៅ

មណ្ឌលសុខភាពជួយអ្នកជំងឺដោយឥតបង់ថ្លៃ

មណ្ឌលសុខភាពព្រះសហគមន៍កាតូលិក បាត់ដំបង ឬហៅថា ពេទ្យយាយជី នៅខេត្តបាត់ដំបង ទទួលបានការព្យាបាលជំងឺជូនអ្នកក្រីក្រដោយឥតគិតថ្លៃ ។ លោកនេន ព្រះនាមអ៊ុកចាន់ណា មានព្រះជន្ម ១៤ ព្រះវស្សា មកពីស្រុកសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានសង្ឃដឹកនាំឱ្យដឹងថា : “អាត្មាបានមកសម្រាកព្យាបាលនៅទីនេះ ១០ថ្ងៃហើយ ដោយសារជំងឺខ្លះឈាម តែពេលនេះអាត្មាបានធូរស្បើយហើយ” ។ ព្រះអង្គបន្តថា គ្រួសាររបស់លោកក្រីក្រណាស់ ទើបលោកមកទទួលការព្យាបាលនៅទីនេះហើយលោកក៏គ្មានបង់ប្រាក់អ្វីឡើយ ។ រីឯគ្រូពេទ្យ

វិញមានភាពរួសរាយរាក់ទាក់ ថែទាំពិនិត្យ និងព្យាបាលបានត្រឹមត្រូវទៀតផង ។ ដោយឡែកបងស្រីម៉ារី ហ្សង់ណេអាត អ្នកគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាពកាតូលិកបាត់ដំបង បានសង្កត់ធ្ងន់លើចំនុចនេះថា : “ទង្វើទាំងនេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា យើងជាសាក្សីនៃព្រះជាម្ចាស់ អំពីការសង្គ្រោះ និងចិត្តមេត្តាករុណារបស់ព្រះអង្គ” ។ មណ្ឌលនេះបង្កើតឆ្នាំ២០០០ មានបុគ្គលិកបម្រើការងារ៥នាក់ ។ ក្នុងមួយឆ្នាំ មណ្ឌលត្រូវចំណាយទឹកប្រាក់ពី២៥០០ដុល្លារ ដល់៣០០០ដុល្លារ ។

បាត់ដំបង : សៅស៊ូធី អ៊ីសុគត់ អ៊ឹង ឡើន

Photo : L. Sovanna

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

បាត់ដំបង : កុមារក្រីក្រ និងកំព្រា ទទួលការឧបត្ថម្ភ

សោភ័ណ សារីដេត តិមស៊ូ រ៉ែន

កុមារក្រីក្រ អនាថា និងកំព្រា ប្រមាណជាង ២០០ នាក់ អាហ្វូចាប់ពីព្រឹក ដល់១៥ឆ្នាំ មកពីភូមិនានា នៃទីរួមខេត្តបាត់ដំបង បានមកជួបជុំគ្នា ក្នុងកម្មវិធីមួយដែលមានឈ្មោះថា “សំរើមខែម” (Summer Camp) នៅក្នុងទីបរិវេណព្រះសហគមន៍កាតូលិក បាត់ដំបង ។ កម្មវិធីនេះរៀបចំដោយយុវជន មកពីប្រទេសអេស្ប៉ាញ ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយយុវជននៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក តំបន់បាត់ដំបង ពីថ្ងៃទី២៨ កក្កដា ដល់ទី១៥ សីហា កន្លងទៅ ។ លោកហ្គេនសាឡូ ហ្វីលីប្រូ (ភូមិ) អ្នកដឹកនាំក្រុមយុវជនអេស្ប៉ាញ បញ្ជាក់ពីគោលបំណងនៃកម្មវិធីនេះថា : “ទីមួយ គឺផ្តល់អាហារ សម្លៀកបំពាក់ ការអប់រំ និងលេងល្បែងកំសាន្ត ។ ទីពីរ គឺចង់ដឹងថាតើក្រុមក្មេងៗបានចូលសាលារៀនឬទេ ? ហើយក្រុមគ្រួសារ ពួកគេមានជីវភាពយ៉ាងណាដែរ ។ យុវវ័យ ២៥ឆ្នាំ រូបនេះ បានបន្ថែមទៀតថា : “ទាំងអស់គ្នា មានអារម្មណ៍សប្បាយរីករាយណាស់ នាពេលដែលបំពេញការងារនេះជាមួយក្មេងៗ” ។ ចំណែកយុវនារីស៊ីម សំអាន ជាអ្នកសម្របសម្រួលក្នុងកម្មវិធីតំណាង ឱ្យក្រុមយុវជនកាតូលិកកម្ពុជាក៏បានបញ្ជាក់ថា កម្មវិធីនេះបង្កើតឡើងឆ្នាំ២០០៥

ដោយការផ្ដើមគំនិតពីលោកអាល់វ៉ារ៉ូ ហ្វីលីប្រូដូជាបងប្រុសបង្កើតរបស់ភូមិ ក្នុងពេលដែលលោកមកបម្រើការងារនៅបាត់ដំបងក្នុងនាមអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ។ កុមារម្នាក់ៗពោរពេញ ដោយកម្លាំងចិត្ត ក្តីសង្ឃឹម និងភាពប្រសើរ យ៉ាងរស់រវើកតាមសកម្មភាពនីមួយៗ ។ ខ្លះលេងកីឡា បាល់ទាត់ ខ្លះវាយសី ខ្លះទាញព្រីត និងលោតអន្ទាក់ជាដើម ។ កុមារវិទ្ធិសាមី កំពុងតែចូលរួមលេងល្បែងកំសាន្តយ៉ាងសកម្មជាមួយមិត្តរបស់នាង ។ នាងផ្អាកបន្តិចរួច ក៏និយាយដោយសំឡេងរីករាយថា : “នាងមានអារម្មណ៍រីករាយរីករាយណាស់ ដែលបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសំរើមខែមនេះ ពីព្រោះនាងបានរៀនភាសាអង់គ្លេស គួរគំនូរ លេងល្បែង លេងកីឡា រៀនរាំរាំហើយបានទៅកំសាន្តនៅកន្លែងមួយចំនួនទៀត មានពោធិ៍សាត់ ភ្នំពេញ ប្រាក់បាណ៍-ល- ។” កុមារីនេះបន្ថែមថា មានអាហារគ្រប់គ្រាន់ ពេញ១ថ្ងៃ ។ ប្អូនទទួលអង្គរ ២៥គក ទៀត នៅពេលបិទកម្មវិធី ។

ជាងនេះគឺប្អូនបានទទួលសម្ភារៈសិក្សា និងសម្លៀកបំពាក់សម្រាប់ការបើកបរវេសកាលថ្មីតែម្តង ។ ចំពោះសកម្មភាពដ៏ប្រសើររបស់យុវជនអេស្ប៉ាញ និងកម្ពុជា ក្នុងកម្មវិធីផ្តល់អាហារូបត្ថម្ភដល់កុមារក្រីក្រ កំព្រា និងអនាថានេះ លោកបូជាចារ្យតូតែត តំណាងពេញសិទ្ធិនៃអភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិក ភូមិភាគបាត់ដំបង មានប្រសាសន៍ថា : “នេះជាការគាំទ្រ និងអំណរសប្បាយ នៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដែលក្រុមយុវជនអេស្ប៉ាញ បានមកចែករំលែកអំណោយទាន និងជីវិតរីករាយរបស់ពួកគេដល់កុមារកម្ពុជាយើង ។ នេះក៏ជាឱកាសមួយដ៏ល្អដើម្បីឱ្យកុមារៗមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា នៅក្នុងសង្គម ពិសេសគឺទទួលបានកិត្តិយសពីអ្នកដទៃ ។ លោកបូជាចារ្យរូបនេះ សង្កត់ធ្ងន់ថា : “កម្មវិធីនេះជាឱកាសសម្រាប់យុវជនកម្ពុជាក្នុងការរៀនទទួលខុសត្រូវ និងបង្ហាញឱ្យ យុវជនគេរៀនអំពីវប្បធម៌ និងទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរយើងដែរ” ។

គម្រោងការ

សម្រាប់គម្រោងការក្នុងឆ្នាំខាងមុខ លោកហ្គេនសាឡូ ហ្វីលីប្រូ (ភូមិ) ជាអ្នកដឹកនាំក្រុមយុវជនអេស្ប៉ាញ បញ្ជាក់ថា លោកនឹងត្រលប់មកខេត្តបាត់ដំបងនេះនៅឆ្នាំក្រោយ ដើម្បីបន្តផ្តល់សម្ភារៈសិក្សាអាហារូបត្ថម្ភដល់កុមារមួយចំនួនឱ្យបានចូលរៀន ។ ហើយរាល់ការចំណាយក្នុងកម្មវិធីនេះ បានមកពីការឧបត្ថម្ភរបស់ប្រជាជនអេស្ប៉ាញ។

យុវជនអេស្ប៉ាញចែកអំណោយដល់កុមារក្រីក្រ

Photo : L. Sovanna

អង្គការ

CCAMH : ជួយកុមារមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត

ឡុង សម្បត្តិ

អង្គការការីតាសកម្ពុជា គឺជាអង្គការអន្តរជាតិផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សង្គមរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដែលបានចាប់ផ្តើមសកម្មភាពនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នាឆ្នាំ១៩៩០ ។ អង្គការនេះគឺមានសកម្មភាពអភិវឌ្ឍសង្គមដោយមិនគិតពីជាតិសាសន៍ និងពណ៌សម្បុរឡើយ ។ អង្គការលើកតម្កើងនូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជនក្រីក្រ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សដោយបានជួយអ្នកក្រីក្រ និងអ្នកដែលត្រូវបានគេ បោះបង់ចោលដោយផ្តោតចំពោះកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សង្គម សេដ្ឋកិច្ចអប់រំ វប្បធម៌ និងនយោបាយ ។

អង្គការកំពុងធ្វើសកម្មភាព មាន ៥ផ្នែកសំខាន់ៗ : កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ចម្រុះ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យសុខភាព កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍យុវជន ការអប់រំ និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ។ កម្មវិធីមួយកំពុងអនុវត្តនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យបង្អែកជ័យជម្នះស្រុកតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាលនោះ ជាកម្មវិធីរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព ផ្លូវចិត្តកុមារ ហៅកាត់ **CCAMH** ។ នេះជាកម្មវិធីថ្នាក់ជាតិដើម្បីជួយដល់កុមារបញ្ហាអន់ខ្សោយ កុមារមានបញ្ហាសុខភាពយឺតយ៉ាវ និងកុមារដែលមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ។ កម្មវិធីនេះបានយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីពង្រឹងស្ថាប័នកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក ពង្រឹងការងារសហគមន៍

សាកលវិទ្យាល័យអង្គការមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត របស់មជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពផ្លូវចិត្តកុមារ

មន៍ ហើយសហការជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗ ដែលធ្វើការជាមួយកុមារផងដែរ ។ កម្មវិធីនេះមានសកម្មភាព ៣ធំៗ : សកម្មភាពក្នុងមណ្ឌល សកម្មភាពក្នុងសាលារៀន និងសកម្មភាពនៅក្នុងសហគមន៍ ។ លទ្ធផលដែលទទួលបានកុមារដែលមានបញ្ហាអន់ខ្សោយចំនួន ៥២៧០នាក់មកពីគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង បានទទួលសេវាព្យាបាល និងការថែទាំ ។ ចំនួនកុមារដែលមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ហើយបានចូលរៀននៅក្នុងសាលារដ្ឋមានការកើនឡើង ។

គ្រូបង្រៀន ក៏កាន់តែមានការយល់ដឹង អំពីរបៀបជួយដល់កុមារទាំងនោះ នៅពេលដែលពួកគេ ជួបបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ។ សហគមន៍ក៏មានការយល់ដឹងច្រើនអំពីបញ្ហាផ្លូវចិត្តរបស់កុមារជាងមុន ។ ហើយម្យ៉ាងទៀត សកម្មភាពនេះដែលអាចដំណើរការទៅបានប្រកបដោយភាពជោគជ័យនោះ ព្រោះមានការសហការពីសំណាក់ស្ថាប័នរដ្ឋ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបញ្ជូនកុមារ ដែលមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តមកទទួលសេវាថែទាំ និងព្យាបាលដែរ ។

“កូនខ្ញុំគ្រាន់បើជាងមុន ក្រោយពីទទួលសេវាថែទាំនៅទីនេះ”

នេះគឺជាប្រសាសន៍របស់អ្នកស្រីជាម្តាយរបស់ក្មេងស្រីម្នាក់ឈ្មោះស្រី នាថ អាយុ៧ឆ្នាំ សព្វថ្ងៃ កំពុងរស់នៅក្នុងសង្កាត់ច្បារអំពៅ ខណ្ឌមានជ័យ ។ អ្នកស្រីរៀបរាប់ឱ្យដឹងថា កាលពីស្រីនាថ អាយុ ៣ឆ្នាំ ថ្ងៃមួយនាងក្តៅខ្លួនយ៉ាងខ្លាំង ដែលបណ្តាលឱ្យនាងប្រកាច់ បាត់មាត់ បាត់ក ដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំភ័យ ជាខ្លាំង និងនាំនាងទៅមន្ទីរពេទ្យ ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក កូនរបស់ខ្ញុំ នាងពុំអាចដើរបាន ឬនិយាយបានឡើយ ។ ខ្ញុំព្យាយាមស្វែងរកពេទ្យជំនាញជាច្រើន ដើម្បីព្យាបាលនាង តែមិនបានចូរស្រាលសោះ ។ តាមចាស់ៗនិយាយថា កូនខ្ញុំខុសនេះ ខុសនោះ តាមជំនឿអរូបិយផ្សេងៗ ។ ខ្ញុំព្យាយាមធ្វើតាមប៉ុន្តែក៏នៅតែមិនគ្រាន់បើទេ ។ ថ្ងៃមួយខ្ញុំបានទទួល

ដំណឹងពីមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពផ្លូវចិត្តកុមារនេះ ខ្ញុំក៏បាននាំកូនមកកាន់ទីនេះ ហើយចាប់តាំងតែពីពេលនោះមក កូនខ្ញុំនាងបានគ្រាន់ជាងមុន ។ អ្នកស្រីគូសបញ្ជាក់ថា កាលពីមុននាងមិនអាចដើរ

ស្រីនាថរូបក្មេងតូចខាងឆ្វេងបង្អស់

បាន ប៉ុន្តែឥឡូវនាងអាចដើរបាន អាចលេងជាមួយក្មេងដទៃទៀតៗ និងស្គាល់មនុស្សទាំងអស់នៅក្នុងផ្ទះ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែនាងមិនទាន់អាចនិយាយបានច្បាស់ ។ នៅទីនេះ មានផ្តល់នូវសេវាព្យាបាលជាច្រើនដូចជា ផ្តល់ប្រឹក្សាជាលក្ខណៈបុគ្គល និងគ្រួសារ មានការព្យាបាលដោយលេងល្បែង ការព្យាបាលដោយធ្វើចលនារាងកាយ និងផ្តល់ឱសថព្យាបាលជាដើម ។ ចាប់តាំងពីកូនរបស់ខ្ញុំ បានមកទទួលការព្យាបាលសុខភាពរបស់នាងបានល្អស្រើវបន្តិចម្តងៗ ដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំមានអំណរសប្បាយយ៉ាងក្រៃលែង ។ ហើយជារៀងរាល់ខែ ខ្ញុំត្រូវតែជូនស្រីនាថមកកាន់មជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពផ្លូវចិត្តកុមារនេះ ដើម្បីទទួលយកថ្នាំ និងសេវាពិការភ្នែកនេះ ។

Photos : L. Samphors

យុវជន

Photo : L. Sovanna

យុវជនប្តឹងស្តង់ដង់ព្រះ ពីដើម្បីសុំសេចក្តីសុខ

លី សុវណ្ណា

សម្លេងពិណពាទ្យប្រគំយ៉ាងរង់ចេញពីប្រាសាទតូចមួយ ជាប់មាត់ទន្លេនៅខាងមុខព្រះបរមរាជវាំង ។ នៅបរិវេណប្រាសាទតូចនេះ មានមនុស្សម្នា ក្មេងចាស់ ប្រុសស្រី ចេញចូលគេងដាច់ ខ្លះកាន់ផ្កាឈូក ចូរ ទៀន ស្លាដរ ឬក៏ដូងខ្លី ។ ចូលដល់មុខប្រាសាទម្នាក់ៗត្រូវតែដោះស្បែកជើងជាការគោរព រួចចូលទៅអុជធ្នូប ដោតមុខរូបបដិមា ដែលនៅពីខាងក្នុងប្រាសាទនោះ ដែលគ្រប់គ្នាប្រសិទ្ធនាមថា ព្រះអង្គដងកើ ។ ក្រោយដោតធ្នូបបួងសួងហើយ ខ្លះស្តីទឹកមន្តមកលប់លាងមុខ ហើយខ្លះទៀតយកទៅផ្ទះ ។ បន្ទាប់ពីនេះអ្នកខ្លះមានចែកទានដល់អ្នកក្រីក្រនៅទីបរិវេណប្រាសាទនោះដែរ ។ កញ្ញាស្រី រដ្ឋា ប្រាប់ឱ្យដឹងថា នាងតែងមកអុជធ្នូបបួងសួងនៅមុខព្រះអង្គដងកើ ដើម្បីសុំសេចក្តីសុខ និងចែកទានដល់ចាស់ៗ ដែលអង្គុយសុំទាននៅបរិវេណនោះផង ។ យុវតិរូបនេះកំប្លែងថា នាងគោរពដោយគ្រាប់តាមទម្លាប់គ្រួសារនាង ដែលកាលនាងនៅពីតូច គ្រួសារតែងនាំនាងមកគោរព និងថ្វាយបង្គំព្រះអង្គនៅទីនេះ ។ នាងមកជារៀងរាល់ខែ ឬបីអាទិត្យម្តង ។ ពេលអុជធ្នូប និងទទួលទឹកមន្ត ធ្វើឱ្យអារម្មណ៍នាងមានសេចក្តីសុខ និងរីករាយផង ។ ដោយនាងជឿពិតថា ព្រះអង្គដងកើ ពិតជាជួយឃុំគ្រប់គ្រងនាងឱ្យបានសេចក្តីសុខ ។

វិបយុវជនលើម គុណណាកា គឺជាពុទ្ធសាសនិកមួយរូបដែរនោះ បានឱ្យដឹងថា លោកមិនដែលនឹកចាប់អារម្មណ៍ អុជធ្នូបបួងសួង នៅថ្ងៃសីល ឬក៏ទៅវត្តនោះទេដោយសារពេលវេលារំលំពេក ធ្វើឱ្យភ្លេច ។ តែយុវជនរូបនេះបញ្ជាក់ថា លោកតែងតែទៅសុំព្រះសង្ឃស្រោចទឹក មុនពេលលោកបំពេញកិច្ចការ ឬមុខជំនួញរបស់ខ្លួន ។ ក្រោយពីពេលទទួលទឹកមន្តហាក់ដូចជាអារម្មណ៍ល្អ និងមានគំនិតដោះស្រាយបានយ៉ាងទូលាយ ។ ចំពោះទ្រឹស្តី និងធម៌របស់ព្រះពុទ្ធបរមគ្រូ លោកនៅមិនបានស្វែងយល់ស៊ីជម្រៅនោះឡើយ ។ លោកគ្រាន់តែដឹងថា ធ្វើល្អនឹងទទួលផលល្អតែប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកយុវជនរស់ ហុក បានបញ្ជាក់ផ្ទុយពីនេះថា លោកមិនដែលមានពេលអុជធ្នូប ឬបួងសួងចំពោះមុខរូបបដិមា ឬព្រះវិហារណាមួយ សុំសេចក្តីសុខនោះឡើយ ព្រោះលោកមិនពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ហើយលោកថា នេះជាជំនឿ “អរូបិ” ។ យុវជនរូបនេះមិនបដិសេធនូវជំនឿរបស់ដូនតានោះទេ ប៉ុន្តែប្រហែលមកពីរូបគេ ចាប់អារម្មណ៍លើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រច្រើនពេក ។ ទោះជាយ៉ាងណា លោកនៅតែជាពុទ្ធសាសនិកមួយរូប លោកមិនបោះបង់ឡើយ ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានទទួលស្គាល់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសាសនារបស់រដ្ឋដែលមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ មាត្រា៤៣ ។ ការអប់រំទ្រឹស្តីនៃព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏បានចាក់បូសយ៉ាងជ្រៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ជនជាតិខ្មែរគ្រប់រូប ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏យុវជនមួយចំនួនបានសម្តែងនូវការខកចិត្ត ដោយពួកគេពុំបានទទួលទ្រឹស្តីនេះឱ្យទូលំទូលាយនៅឡើយ ។ លោករស់ ហុក បានសម្តែងចេញអារម្មណ៍របស់ខ្លួនថា ការអប់រំអំពីពុទ្ធសាសនា គឺហាក់ដូចជាមិនទូលំទូលាយនៅឡើយ ពីព្រោះបើយុវជន អ្នកចង់ស្វែងយល់ពីទ្រឹស្តីព្រះពុទ្ធជ្រៅជ្រះ គេត្រូវតែប្តឹងជាព្រះសង្ឃ ។ យុវជនគុណណាកា ក៏យល់ស្របដូចគ្នាដែរដោយលោកបន្ថែមថា ពេលមានការចាក់ផ្សាយនូវធម្មទេសនាតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ លោកក៏ទទួលបានការយល់ដឹងច្រើនអំពីសុដីវធម៌ ឬពីការគោរពឱពុកម្តាយ ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ-ល- ។ ប៉ុន្តែទ្រឹស្តីព្រះពុទ្ធសាសនាមានគំនិតពិបាកយល់ច្រើនដែរ ដោយសារមិនសូវមានពាក្យសម្រាយដើម្បីឱ្យអ្នកធម្មតាងាយយល់ឡើយ ។ លោកនិយាយថា បើអាចមានការពន្យល់សម្រាយច្រើនជាការល្អប្រសើរ ។ លោករស់ ហុក ក៏សំណូមពរថា សូមឱ្យបញ្ចូលកម្មវិធីព្រះពុទ្ធសាសនា ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីអប់រំ ដើម្បីបានជាប្រយោជន៍ដល់យុវជន អាចស្វែងយល់ពីទ្រឹស្តីនេះឱ្យបានទូលំទូលាយ និងដើម្បីចូលរួមពង្រឹងគ្រឹះព្រះពុទ្ធសាសនានៅក្នុងចំណោមយុវជនខ្មែរយើងដែរ ។ បើយុវជនយល់អំពីធម៌ព្រះពុទ្ធបានច្រើននោះ អំពីហិរញ្ញក្នុងសង្គម ក៏នឹងថយចុះដែរ ។

បទយកការណ៍

ការប្រឡងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ និងបញ្ហាត្រូវដោះស្រាយ

ខាន់ ភីម្យេ

ដោយស្លៀកសម្លៀកបំពាក់ស្រស់ស្អាត ជាមួយនិងឯកសណ្ឋានសិស្ស ខោខ្សែវីអាវស សម្រាប់យុវជន និងសំពត់ខ្សែវីអាវស សម្រាប់យុវនារី បេក្ខជនខ្លះបានប្រើប្រាស់ឃានជំនិះខ្លួនឯង ហើយអ្នកខ្លះទៀតត្រូវបានសាច់ញាតិជូនមក នាំគ្នាសំដៅមកមណ្ឌលប្រឡង ពីរដង ក្នុងមួយថ្ងៃ គឺព្រឹក ពីម៉ោង៧:០០ និងរសៀល ចាប់ពីម៉ោង ១:៣០នាទី ជាប់ៗគ្នា ជាប្រចាំរយៈពេលពីរថ្ងៃកន្លះ ។ ទាំងនេះគឺជាទិដ្ឋភាពតាមប្រក្រតី ដែលកើតមាននៅតាមមណ្ឌលប្រឡងសញ្ញាបត្រនៃមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិដែលក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា រៀបចំឡើង តាំងពីថ្ងៃទី៤ ដល់ថ្ងៃទី៦ សីហា កន្លងទៅនេះ នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ទន្ទឹមនឹងទិដ្ឋភាពនេះ គេក៏សង្កេតឃើញមានបាតុភាពមិនប្រក្រតីមួយចំនួន កើតឡើងផងដែរ ។

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការប្រឡង

ទិដ្ឋភាពទូទៅខាងក្រៅមណ្ឌលប្រឡងទាំងឡាយគឺប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។ ការប្រឡង ត្រូវបានរៀបចំទាំងព្រឹក និងល្ងាច ដោយបេក្ខជនដែលត្រូវចូលរួមប្រឡងទាំងអស់ត្រូវមកជួបជុំគ្នា នៅម៉ោង ៧:០០ ព្រឹក និងនៅម៉ោង ១:០០ ពេលរសៀល តាមមណ្ឌលប្រឡងរយៈពេល២ថ្ងៃកន្លះ ។

មុនពេល អាចចូលទៅក្នុងបរិវេណមណ្ឌលប្រឡងបាននោះ យុវសិស្សទាំងឡាយត្រូវប្រឈមមុខនឹងការតែងតាំងកម្មវិធីសិក្សា ។ នេះគឺជាហេតុធ្វើឱ្យយុវសិស្សមួយចំនួន ព្យាយាមលាក់ឯកសារលបមើល តាមរបប ពិសេសនៅកន្លែងធ្វើម៉ូតូ ឬកន្លែងណា ដែលមានសភាពដូចជាបិទបាំងពីភ្នែកអនុរក្ស បាន មុននឹងចូលទៅក្នុងបរិវេណមណ្ឌល ឬពេលខ្លះមានអ្នកហុចឯកសារឱ្យ ពេលចូលបរិវេណមណ្ឌលប្រឡងរួចរាល់ហើយនោះ ។

បន្ទាប់នៅវេលាម៉ោងប្រមាណ ៧:៣០នាទី ក៏មានសំឡេងមេត្រមួយបានបន្តឡើង៖ "លោកគ្រូអ្នកគ្រូទាំងអស់ ដែលជាអនុរក្ស សូមប្រមូលយកឯកសារទាំងអស់ពីបេក្ខជន ពេលមកដល់មុខបន្ទប់ ។ សូមបញ្ជាក់! សូមដាក់សំណេរឯកសារទាំងអស់ពីក្រៅបន្ទប់ មិនមែននៅលើតុ ក្នុងបន្ទប់ប្រឡងឡើយ ។ បេក្ខជនម្នាក់ៗអាចយកចូលបានតែបីច ដៃកណ្តាល

ការរៀបចំឯកសារពិខាងក្រៅមណ្ឌលប្រឡង

ស្ថិតិសម្រាប់ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

លោកគ្រីង លីមស្រី ប្រធាននាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ មានប្រសាសន៍ថា នៅឆ្នាំនេះ មានសិស្សានុសិស្សប្រមាណជិត ៨០០០០នាក់ បានចូលរួមប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ហើយដើម្បីធានាគុណភាពនៃការប្រឡង ក្រសួងអប់រំបានជ្រើសរើសបុគ្គលិកចំនួនប្រមាណជា ១០០០០នាក់ ឱ្យចូលរួមរៀបចំការប្រឡងនេះ។ យោងទៅតាមសេចក្តីប្រកាសរបស់ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា បានឱ្យដឹងថា សម្រាប់ការរៀបចំប្រឡងសញ្ញាបត្រទុតិយភូមិឆ្នាំនេះ ក្រសួងរៀបចំឱ្យមានមណ្ឌលប្រឡងដល់ទៅ ១៣៩មណ្ឌល និងមានបន្ទប់រហូតដល់ទៅ ៣២២០បន្ទប់ នៅទូទាំងប្រទេស។

និងខ្មៅដៃតែប៉ុណ្ណោះ" ។ បន្ទាប់ពីនោះមក គេបានសង្កេតឃើញបេក្ខជនទាំងអស់ចូលក្នុងបន្ទប់ យ៉ាងស្ងាត់ស្ងៀម ។ ហើយនៅខាងក្រៅរបងទ្វារមណ្ឌលប្រឡងនីមួយៗនោះ មានការយាមកាមពីភ្នាក់ងារសមត្ថកិច្ច ហើយមិនមានបាតុភាពឯកសារចូលមណ្ឌលប្រឡងអនាធិបតេយ្យនោះទេ ប៉ុន្តែមណ្ឌលខ្លះ ក៏មានក្រុមយុវជននិងមនុស្សវ័យកណ្តាលមួយចំនួនប្រមូលគ្នាជុំនៅជុំវិញមណ្ឌលដែរ ។

មតិផ្សេងៗ រ៉ាំរ៉ៃការប្រឡងសញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ ថ្ងៃទី៤-៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨

លោករ៉ុង ឈុន ប្រធានសមាគមគ្រូបង្រៀនកម្ពុជាឯករាជ្យ បានមានប្រសាសន៍ថា ការរៀបចំសម្រាប់ប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ កាលពីដើមខែសីហាកន្លងទៅ សមាគមរបស់លោក បានរកឃើញភាពមិនប្រក្រតីជាច្រើន ដែលវានឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការរៀបចំការប្រឡងនិងគុណភាពនៃការអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ លោកបន្តថា នៅក្នុងរយៈពេលប្រឡង តួយ៉ាងយើងបានរកឃើញ មានការប្រមូលលុយ ដើម្បីស្តុកមេប្រយោគ ជាថ្នូរនឹងការអនុញ្ញាតឱ្យបើកចម្លងនូវឯកសារ មានការបែក

នៅមណ្ឌលអនុវិទ្យាល័យហ៊ុនសែន ប៊ុរី ១០០ខ្នង រាជធានីភ្នំពេញ បានអះអាងថា ពួកគេបានធ្វើការប្រមូលប្រាក់តាមមុខវិជ្ជា ដោយឱ្យពី៥០០០ រៀល ទៅដល់ ១៥០០០រៀល ក្នុងម្នាក់ៗ ដើម្បីជូនឱ្យគ្រូអនុរក្សតាមបន្ទប់ ដើម្បីឱ្យពួកគាត់កុំចាប់ឯកសារបើកចម្លងរបស់ពួកគេ ។

ចំណែកយុវសិស្សស្នូមល្អិតម្នាក់ទៀត រដ្ឋា (ឈ្មោះប្រឌិត) បេក្ខជនប្រឡងនៅមណ្ឌលបាក់ទុក ក៏បាននិយាយថា : "ខ្ញុំសប្បាយណាស់ ព្រោះខ្ញុំអាចបើកមើលឯកសារបានច្រើន ហើយឯកសារដែលខ្ញុំយកចូលគឺត្រូវចម្លងដែរ" ។

អាកមើលម្នាក់ទៀត យុវសិស្សឈ្មោះដានី (ឈ្មោះប្រឌិត) ដែលជាបេក្ខជនប្រឡងនៅមណ្ឌលវិទ្យាល័យសន្ធរមុខ បានអះអាងថា ការប្រឡងនៅថ្ងៃទីមួយ រូបនាងមានសង្ឃឹមថា ជាប់១០០% ពីព្រោះឯកសារដែលបងប្រុសនាងខិតខំដើរទិញឱ្យនោះ វាត្រូវចំជាងពាក់កណ្តាលឯណោះ ។

លោករ៉ុង ឈុន ក៏អះអាងទៀតថា ជាទូទៅដោយសារតែមានភាពពុករលួយក្នុងចំណោមមន្ត្រីខ្លះនៅក្រសួងអប់រំ យុវសិស្សកម្ពុជាកំពុងយកការប្រឡងរបស់ពួកគេ ទៅជាការចម្លងវិញ ហើយទៅថ្ងៃមុខប្រសិនបើមិនគិតគូរចំពោះបញ្ហានេះទេ នោះវានឹងប៉ះពាល់ដល់គុណភាពនៃការអប់រំ នៅក្នុងប្រទេស និងផ្តល់ផលប៉ះពាល់ជាច្រើនចំពោះសង្គម ។ លោកបន្តទៀតថា ការបើកចម្លងនេះ គឺវាមានតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ តែវាទើបតែបានរីករាលដាលយ៉ាងខ្លាំងចាប់ពីឆ្នាំ២០០០មក ។

លោករ៉ុង ប្រើប្រាស់ឈ្មោះអនុវិទ្យាល័យទឹកល្អក់ មានប្រសាសន៍ថា តាមធម្មតាការចម្លងមិនមែនជារឿងជាទូទៅនោះទេ ។ ទន្ទឹមនេះច្រើនកើតនៅក្នុងចំណោមសិស្ស ដែលមិនចូលសាលា និងរៀនខ្សោយប៉ុណ្ណោះ ។ លោកបញ្ជាក់ថា : "ត្រីមានត្រកមាននាពិ មិនមែនខ្លះទាំងអស់នោះទេ" ។ យុវសិស្ស ចេស្តា (ឈ្មោះប្រឌិត) បេក្ខជនប្រឡងនៅមណ្ឌលសាលាបឋមសិក្សានរោត្តមវិញ បានឱ្យដឹងថា គាត់ពិតជាបើកមើលខ្លះមែន ប៉ុន្តែមិនមែនបើកមើលទាំងអស់ឡើយ ។ ចេស្តាបញ្ជាក់ថា : "ខ្ញុំបើកមើលតែមេរៀនខ្លះៗ តែមុខវិទ្យាសាស្ត្រ ដូចជា គណិតវិទ្យា រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា បើកមើលម៉េចនឹងកើត? យ៉ាងច្រើនបានមើលត្រឹមរូបមន្ត" ។

ផលប៉ះពាល់ និងដំណោះស្រាយ

លោករ៉ុង ឈុន បញ្ជាក់ថា ប្រសិនមិនដោះស្រាយទេ ទៅថ្ងៃអនាគត សង្គមខ្មែរនឹងជួបប្រទះនូវវិបត្តិនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ពីព្រោះកង្វះខាតធនធានមនុស្សដែលមានគុណភាព ហើយពេលនោះភាពក្រីក្រនឹង

រដ្ឋាភិបាល និងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការប្រឡង

លោកគ្រីង លីមស្រី បានអះអាងប្រាប់អ្នកសារព័ត៌មានថា ដើម្បីធានាការប្រឡងឱ្យមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ រដ្ឋាភិបាលបានចំណាយថវិកាចំនួនប្រហែលជា ៩០០០លានរៀល សម្រាប់រៀបចំការប្រឡងពីថ្ងៃទី៤ ដល់ថ្ងៃទី៦ សីហា ឆ្នាំ២០០៨នេះ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស។ លោកមានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ថា បើគិតទៅ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានចំណាយថវិកាប្រហែលជា ៣០មុល្លាន សម្រាប់សិស្សម្នាក់បន្ថែមទៅលើថវិកាចំនួន ១៥០០រៀល ដែលទទួលបានដោយសិស្សម្នាក់ៗ សម្រាប់ការទិញសំណុំឯកសារនានាដើម្បីចុះឈ្មោះប្រឡង។ លោកបន្តថា បើតាមបទពិសោធន៍នៅបរទេសភាគច្រើន គឺរដ្ឋាភិបាលប្រទេសទាំងនោះ បានតម្រូវឱ្យសិស្សចេញលុយខ្លួនឯង លើការប្រឡងបែបនេះ ដើម្បីឱ្យពួកគេខិតខំរៀនសូត្រឯង។ ប៉ុន្តែសម្រាប់នៅប្រទេសកម្ពុជា ដោយមើលឃើញការលំបាករបស់មាតាបិតាសិស្សនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចចំណាយលើការងារនេះជំនួសពួកគេ។ លោកបន្តទៀតថា ការចំណាយប្រាក់នេះមិនមែនសម្រាប់ចំណាយលើសិស្សតែមួយមុខទេ គឺចំណាយសម្រាប់ការរៀបចំឯកសារនានា និងបុគ្គលិកក្រសួងអប់រំដែលជួយរៀបចំដំណើរការប្រឡងនេះដែលមានប្រមាណជា១០០០នាក់ផងដែរ។

នៅតែបន្ត ។ លោកបញ្ជាក់ថា : "សង្គមមួយ ដែលអាចអភិវឌ្ឍន៍កម្រិតច្រើនទៅបាន គឺលុះត្រាតែសម្បូរបញ្ចូល ប៉ុន្តែបើសម្បូរតែអ្នកល្ងង់ៗ ការអភិវឌ្ឍន៍ទៅមុខមិនកើតទេ ។ ការបើកចម្លងនេះកំពុងធ្វើឱ្យកើតមាននូវវប្បធម៌ចម្លង សម្រាប់ការប្រឡងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាហើយ" ។ លោកក៏បន្ថែមថា ការអប់រំជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់វិស័យផ្សេងៗទាំងអស់ ។ ហេតុដូច្នេះរដ្ឋាភិបាលគួរតែយល់ពីចំណុចនេះ ។

ផ្ទុយមកវិញ លោកសុវណ្ណ អះអាងថា ការចម្លងនៅពេលប្រឡងនិងក្នុងពេលសិក្សា គឺជាបាតុភាពមួយ ដែលក្រសួងអប់រំកំពុងយកចិត្តទុកដាក់បំផុតដូច្នោះមានន័យថា រដ្ឋាភិបាលមិនមែនមិនរំលងរឿងនេះទេ វាគឺជាកិច្ចការដែលកំពុងដោះស្រាយ ដើម្បីឈានទៅលុបបំបាត់ភាពអសកម្មនេះចោលបាន ។ លោកបញ្ជាក់ដែរថា : "កិច្ចប្រជុំវាយតម្លៃ និងរកយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗ តែងកើតមានឡើង នៅរៀងរាល់ក្រោយពេលការប្រឡងនីមួយៗបានបញ្ចប់" ។

កសិកម្ម ការធ្វើជីកំប៉ុស តាមបែបសាមញ្ញ

ជាត សំភី

តាមប្រសាសន៍លោកគ្រុយ លីមហូរ ជាអនុប្រធានស្ថានីយផលិតកម្ម និងស្រាវជ្រាវនៅសាលាជាតិកសិកម្មប្រៃសណីយ៍ បានឱ្យដឹងថា វត្តមានសម្រាប់យកមកធ្វើជីកំប៉ុសនេះ គឺវត្តដែលអាចរលួយបានមានរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ស្លឹកឈើជ្រូង និងសំណល់ផ្ទះបាយ-ល- ហើយរបស់ដែលល្អបំផុតនោះ មានដូចជា រុក្ខជាតិទន្រ្ទានខេត្ត កន្ទួចត បើរកមិនបានដាក់កំប្លោកក៏បាន ព្រោះរបស់ទាំងនេះសម្បូរជាតិអាសូតជួយដល់ការលូតលាស់របស់រុក្ខជាតិ ។

Photo : L. Samphors

រោងទទាបរណីសម្រាប់ធ្វើជីកំប៉ុស

ដើម្បីធ្វើជីកំប៉ុស កសិករត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ជ្រើសរើសទីកន្លែង កុំឱ្យលិចទឹក ។ គាត់អាចសាងសង់អាងដែលមានទំហំមួយម៉ែត្រគីប និងធ្វើជាដំបូលប្រក់កុំឱ្យជីកំប៉ុសត្រូវថ្ងៃ ។ ដល់ពេលរៀបចំទីតាំងហើយ កសិករយកវត្តធាតុដើម មកចិញ្ចៀនបញ្ចូលគ្នាឱ្យទៅជាទំហំតូចៗ យ៉ាងច្រើន ២ ទៅ៣ស.ម ។ កសិករដាក់វាជាស្រទាប់ៗ ។ តួយ៉ាងកន្ទួចត អាចដាក់ស្រទាប់ទី១ កម្រាស់៥គីឡូ កម្រាស់ទី២ ដាក់កំប្លោក ១០សម និងស្រទាប់ទី៣ កសិករអាចដាក់ទន្រ្ទានខេត្ត ១៥សម ហើយទី៤ កសិករដាក់រុក្ខជាតិផ្សេងៗទៀតក៏បាន ដូចជាដើមចេក ស្លឹកស្វាយ ឬស្លឹកទឹកដោះគោ... និយាយរួមគ្នាវត្តជាតិដែលងាយរកនៅក្នុងមូលដ្ឋាន ។ បើមានរុក្ខជាតិតែ ៣ប្រភេទ

ខាងលើ កសិករអាចដាក់សាច់សាឡើង ដើម្បីឱ្យបានកម្ពស់អាង ១ម៉ែត្រ ។ ចន្លោះស្រទាប់ៗកសិករដាក់អាចម៍គោ ផេះ អាចម៍មាន ឬកំបោរ ពីព្រោះសារធាតុទាំងនេះផ្តល់កម្ដៅជួយបំប្លែងវត្តទាំងនេះឱ្យឆាប់ពុកផុយរលួយ ។ នៅពេលរៀបចំរួចហើយ កសិករត្រូវស្រោចទឹក ជាន់ឱ្យហាប់ រកអ្វីមកគ្របឱ្យហាប់ ដូចជាស្លឹកដូង ឬកន្ទួល និងដោតបង្កោលឈើនៅចំកណ្តាលឱ្យកម្ដៅភាយចេញ ។ កសិកររង់ចាំពី៣០ ទៅ ៤០ថ្ងៃ រួចក៏រែងកំប៉ុសម័ត វិចខ្ទប់ឱ្យស្រួលបូល និងទុកប្រើប្រាស់នៅពេលសមគួរ ។

លោកគ្រុយ លីមហូរ ក៏ផ្តល់អនុសាសន៍ដល់កសិករខ្មែរថា : "សូមឱ្យកសិករខ្មែរចាប់អារម្មណ៍ស្វែងរកបច្ចេកទេស និងធ្វើជីកំប៉ុស ដើម្បីប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯង ព្រោះថា ការងារនេះ ទោះបីវាស្រាយបន្តិចមែន តែជួយឱ្យយើងចំណេញថវិកាច្រើនជាងការទិញជីគីមី ។ ម្យ៉ាងទៀតការប្រើជីកំប៉ុសនេះ វានឹងផ្តល់ទិន្នផលប្រហាក់ប្រហែលនឹងជីគីមីដែរ តែមិនធ្វើឱ្យដីហិរ ខូច ប៉ះពាល់សុខភាព និងបរិស្ថានទៅថ្ងៃមុខទេ ។ ផ្ទុយមកវិញវាជួយកែប្រែដីដែលខូចរួចហើយឱ្យវិលមករកសភាពប្រក្រតីវិញបាន" ។

បរិស្ថាន ទឹកខ្មេះឈើ

ទឹកខ្មេះឈើគឺជាវត្ថុរាវម្យ៉ាងពណ៌ត្នោត ដែលបានមកពីកំណកព្រើសនៅពេលផលិតធុរ្យង ។ អត្ថប្រយោជន៍ទឹកខ្មេះឈើ

Photo : Geres

កែប្រែគុណភាពដី ធ្វើឱ្យដីធូរ និងមានជីជាតិល្អ ។ បង្កើននូវការលូតលាស់ ភាពរឹងមាំ បរិមាណ និងគុណភាពលើទិន្នផលដំណាំ ។ ការពារ-កាត់បន្ថយសត្វល្អិតចង្រៃ និងជំងឺដំណាំ ។ ជួយពង្រឹងប្រព័ន្ធបូសរុក្ខជាតិឱ្យរឹងមាំ ។ បង្កើននូវគុណភាពផ្លែ និងបន្ថែមជាតិស្ករចំពោះដំណាំឈើហូបផ្លែ ។ ជំរុញឱ្យកំប៉ុសឆាប់រលួយ និងកាត់បន្ថយក្លិនពុល ។ លាយជាមួយចំណីសត្វដើម្បីបង្កើនគុណភាពទឹកភ្លៀម ។ ដោយសិក្សាឃើញថា ទឹកខ្មេះឈើ មានប្រយោជន៍ជាច្រើន និងធំធេង ពិសេសលើវិស័យកសិកម្ម ទើប អង្គការ ក្រុមថាមពល កកើតឡើងវិញ បរិស្ថាន និងសាមគ្គីភាព (GERES Cambodia) បានសហការជាមួយនិង សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ចម្រុះនៃ

សហគមន៍ព្រៃឈើ នៅស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ រៀបចំកម្មវិធីមួយ ឈ្មោះថា "កម្មវិធីផលិតធុរ្យងប្រកបដោយនិរន្តរភាព" ដែលស្របពេលជាមួយគ្នានេះ គេក៏អាចទាញបានផលបន្ទាប់បន្សំផ្សេងៗជាច្រើន ទៀតពីការផលិតនេះ គឺមានទឹកខ្មេះឈើជាដើម សម្រាប់ប្រើប្រាស់ជំនួសថ្នាំពុល និងជីគីមីក្នុងវិស័យកសិកម្ម ។ ក៏សូមបញ្ជាក់ថា បច្ចេកទេសផលិត និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកខ្មេះឈើ គឺគ្រប់គ្រងដោយអង្គការ GERES Cambodia ។ GERES Cambodia ផ្សព្វផ្សាយផលិតផល ទឹកខ្មេះឈើនេះ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៤ ដែលក្នុងនោះ រួមមាន ទឹកខ្មេះឈើ ដែលត្រូវបានគេផលិតចេញពីដើមអាកាស្យា និងប្រេងខ្យល់ ។

សុខភាព កំណើនកូឡេស្តេរ៉ូលក្នុងឈាមបង្កគ្រោះថ្នាក់ភ្លាមៗ ដល់ស្លាប់

ជាត សំភី

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតហែម សុខ បាន នៅឯមន្ទីរពេទ្យកុមារជាតិ មានប្រសាសន៍ថា : កូឡេស្តេរ៉ូល ជាការបង្កើតឡើងដោយ ជាតិលីពីតដែលខ្ពស់ហោច ខ្លាញ់ ។ លីពីតនៅក្នុងខ្លួនមនុស្ស បានមកពីប្រភពពីរ : ទីមួយ កើតចេញពីកោសិការបស់មនុស្ស ហើយទីពីរ គឺមានប្រភពពីចំណីអាហារដែលមនុស្សបរិភោគជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដូចជា ខ្លាញ់របស់សត្វ ឬក៏ប្រេងរុក្ខជាតិជាដើម ។ ដូច្នេះនៅពេលដែលយើងបរិភោគនូវ ចំណីអាហារដែលមានជាតិខ្លាញ់ច្រើនៗពេក នោះកូឡេស្តេរ៉ូលក្នុងខ្លួនក៏កើនឡើងច្រើនដែរ ។ ហើយបើកាលណាកូឡេស្តេរ៉ូលកើនខ្ពស់នោះ វានឹងទៅកកជុំនៅក្នុងសរសៃឈាម ជាពិសេសសរសៃបេះដូង ដែលតាមធម្មតា គេហៅថាខ្លាញ់កកនៅក្នុងសរសៃបេះដូង ។ នេះជាប្រការគ្រោះថ្នាក់ណាស់ព្រោះវាធ្វើឱ្យឈាមទៅចិញ្ចឹមបេះដូងមិនគ្រប់គ្រាន់ ។

អីចឹងពេលខ្លះ អ្នកជំងឺឃើញមានសភាពធម្មតា តែស្រាប់តែគាត់ចុកដើមទ្រូងភ្លាមៗ ដោយកោសិកាបេះដូងខ្លះអុកស៊ីសែន ហើយស្លាប់ភ្លាមៗ ។ ម្យ៉ាងពេលខ្លះទៀត ដុំកូឡេស្តេរ៉ូលតូចៗ ដែលរហកជ្រុះអាចទៅស្ទះសរសៃឈាមតូចៗណាមួយជាពិសេសសរសៃឈាមខួរក្បាល ក៏បណ្តាលឱ្យអ្នកជំងឺស្លាប់បានដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀតកំណើនកូឡេស្តេរ៉ូលនេះ ក៏ជាមូលហេតុសំខាន់នៃជំងឺលើសឈាម និងជំងឺទឹកនោមផ្អែមផងដែរ ។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតហែម សុខ បាន បញ្ជាក់ថា ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ បណ្តាលមកពីកូឡេស្តេរ៉ូលនេះ សូមយើងកុំបរិភោគនូវអាហារដែលមានជាតិសាច់ និងខ្លាញ់ច្រើនពេក មានជាអាទិ៍ដូចជា សាច់ជ្រូកបីជាន់ ពពួកស្បែកសត្វ មានស្បែកមាន់ ឬស្បែកទា និងអាហារប្រភេទច្រើន ឬខ ពីព្រោះពួកវាសម្បូរកូឡេស្តេរ៉ូលណាស់ ។ យើងប្រមូលកុំបរិភោគអាហារប្រភេទចំហុយ ត្រី និងបន្លែផ្លែឈើឱ្យបានច្រើនវិញ

Photo : P. Samphy

ប្រសើរជាង ។ ម្យ៉ាងទៀត សូមយើងហាត់ប្រាណឱ្យបានទៀងទាត់ ដើម្បីឱ្យខ្លួនប្រាណយើងចំណាយកូឡេស្តេរ៉ូលត្រឡប់ទៅវិញ ។ យើងគួរហាត់ប្រាណឱ្យបានយូររយៈពេលមួយម៉ោង ។ បើសិនជាមនុស្សវ័យចាស់ សូមធ្វើម្តងបន្តិចៗកុំបង្ខំ គឺរហូតដល់បានច្រើន រយៈពេលយូរ និងមិនត្រូវបង្ខំពេកទេ ។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតសង្កត់ធ្ងន់ថា : "យើងគួរឱ្យពេទ្យជំនាញពិនិត្យសុខភាពរៀងរាល់ ៦ខែ ម្តង ពីព្រោះជួនកាលអ្នកស្តុម ក៏មានកូឡេស្តេរ៉ូលកើនដែរ" ។

មុងជ្រលក់ថ្នាំបន្ថយ អត្រាជំងឺគ្រុនចាញ់

Photo: DR

លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ខួង សុផាតិ ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិកំចាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ បានអះអាងថា ចាប់ពីខែឧសភា ដល់ ខែវិច្ឆិកា គឺជាពេលដែលជំងឺគ្រុនចាញ់កំពុងតែរាតត្បាតខ្លាំង តែឆ្នាំនេះ មជ្ឈមណ្ឌលបានប៉ាន់ប្រមាណថា តួលេខនឹងធ្លាក់ចុះដោយសារការអនុវត្តកម្មវិធីជ្រលក់មុងការពារទទួលបានជោគជ័យ ។ លោកបន្តទៀតថា សម្រាប់តួលេខ ៥ខែ នាដើមឆ្នាំ ២០០៨នេះ កម្ពុជាទើបតែរកឃើញជំងឺគ្រុនចាញ់ចំនួន ១៥៥០០០ ករណីតែប៉ុណ្ណោះ ក្នុងនោះ មាន ៤៦៥០០ ករណីដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត ។ លោកបញ្ជាក់ថា : "តួលេខនេះមានការធ្លាក់ចុះជិត

ពាក់កណ្តាល បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០០៧" ។ កម្ពុជាបានចាប់ផ្តើមនូវកម្មវិធីមុងជ្រលក់ថ្នាំដើម្បីការពារជំងឺគ្រុនចាញ់នោះជាច្រើនឆ្នាំហើយ ប៉ុន្តែវាទើបតែទទួលបានជោគជ័យនៅដើមឆ្នាំ២០០៨នេះ ប៉ុណ្ណោះ ។ ផ្អែកតាមជោគជ័យនេះ អត្រាភាពត្បាតជំងឺគ្រុនចាញ់នៅកម្ពុជារំពឹងថានឹងចុះច្រើន ។ លោកខួងសុផាតិ បញ្ជាក់ទៀតថា កាលពីពេលមុនយើងអនុវត្តកម្មវិធីមុងជ្រលក់ថ្នាំចេញពីក្រុង ប៉ុន្តែនៅពេលនេះយើងអនុវត្តនៅតាមសហគមន៍ ទើបយើងបានទទួលជោគជ័យយ៉ាងដូច្នោះ ។ លោកបានអះអាងដែរថា : "ការបញ្ជ្រាបនៅតាមសហគមន៍គឺជោគជ័យលឿនជាងធ្វើពីថ្នាក់ជាតិ" ។ លោកបន្តទៀតថា ថ្នាំជ្រលក់មុងដើម្បីការពារជំងឺគ្រុនចាញ់នេះ គឺជាកម្មវិធីជ្រលក់ថ្នាំ ភីរីក្រែដ (Pyriphroide) ដែលជាប្រភេទថ្នាំសម្លាប់សត្វមូសដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ។ សូមបញ្ជាក់ថា សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តដែលរងគ្រោះធ្ងន់ធ្ងរដោយសារជំងឺគ្រុនចាញ់ គឺខេត្តព្រះវិហារ សៀមរាប ឧត្តរមានជ័យ បន្ទាយមានជ័យ បាត់ដំបង ប៉ៃលិន កោះកុង និងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។ ភ្នាក់ងារចម្លងមេរោគ គឺមូសដៃកោល ។ ខាន់ ភីរម្យ

ប្រពៃណី

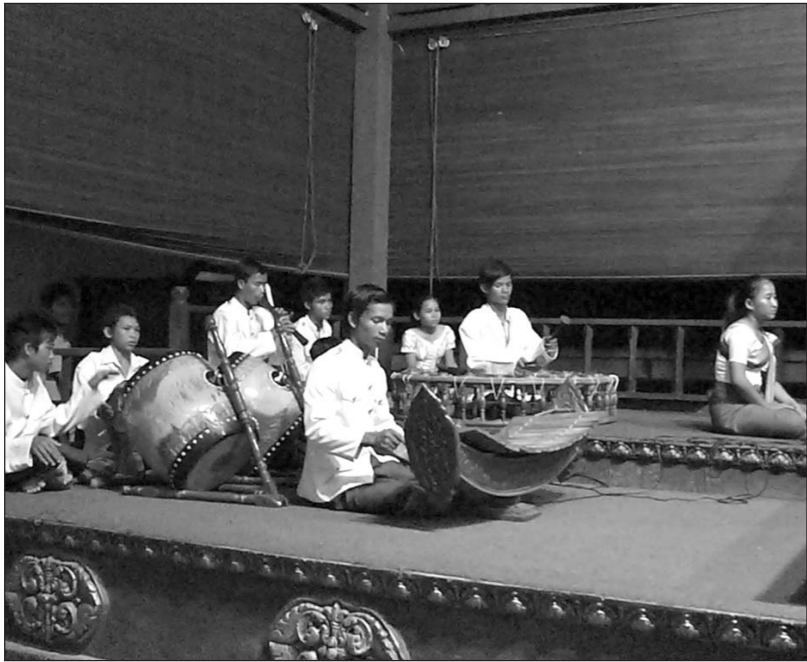

Photo : DR

ក្មេងពិណពាទ្យ និងមានគ្រោះថ្នាក់ ប្រសិនបើគ្មានការអភិរក្ស

ខាន់ ភីម្យ

អ្នកអភិរក្សវប្បធម៌មួយរូបបានអះអាងថា ក្មេងពិណពាទ្យជាត្រកូលមួយ ជាបូសគល់នៃវប្បធម៌ខ្មែរ គឺកំពុងប្រឈមមុខនឹងគ្រោះថ្នាក់ ប្រសិនបើមិនមានការការពារ និងអភិរក្សថែរក្សានោះទេ ។

លោកសេក សុភា ជំនួយការប្រធានសមាគមអភិរក្សសិល្បៈ និងវប្បធម៌ និយាយថា ក្មេងពិណពាទ្យ ជាប្រភេទវង់ក្មេងបុរាណមួយ ដែលអាចប្រគំឡើង ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ត្រីបុរាណខ្មែរ ជាច្រើនប្រភេទ មានកងតូច គងធំ ស្តួតតូច ស្តួរធំ រនាងដែក រនាងធំ ស្រឡៃតូច ស្រឡៃធំ ទ្រ ឬសំភោជាដើម ។ ប៉ុន្តែនៅពេលនេះ ពិបាករកអ្នកដែលចេះលេងណាស់ ហើយក្មេងៗ មិនសូវមានចំណង់ចំណូលចិត្តរៀនប៉ុន្មានឡើយ ។

លោកបានបន្តទៀតថា រហូតមកដល់ពេលនេះ សមាគមរបស់លោកកំពុងតែធ្វើកិច្ចការអភិរក្សវប្បធម៌នេះ ហើយក៏បានដើរ ប្រមូលក្មេងៗក្រីក្រមករៀន និងមិនតម្រូវឱ្យពួកគេបង់ប្រាក់អ្វីដែរ ប៉ុន្តែមានអ្នកមកចុះឈ្មោះដ៏តិចតួចបំផុត ។ ដូច្នេះដើម្បីរក្សានូវប្រភេទក្មេងនេះឱ្យគង់វង្សនោះ កិច្ចការអភិរក្សត្រូវតែត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ។

លោកបញ្ជាក់ផងថា : "កុំថាឡើយទៅដល់រៀនបង់លុយ សូម្បីតែយើងប្រមូលក្មេងៗមករៀនដោយមិនត្រូវការបង់លុយនោះ ក៏មិនសូវមានក្មេងមកចុះឈ្មោះដែរ" ។

លោកក៏បន្តទៀតថា រវាងក្មេងបុរាណ និងក្មេងសម័យ យុវជនសម័យនេះ គឺគេនិយមចូលចិត្តដល់ក្មេងសម័យជាង ដោយសារគេគិតថា វាងាយរៀន និងក៏ស្រួលរកការងារធ្វើបានងាយជាងក្មេងបុរាណ ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ លោកបានអះអាងថា ក្មេងបុរាណ ជាពិសេស ពិណពាទ្យ ប្រសិនបើពួកគេចេះឱ្យស្ងាត់ជំនាញនោះ ពួកគេក៏ងាយស្រួលរកការងារធ្វើដែរ ។ ម្យ៉ាងក្មេងពិណពាទ្យក៏អាចយកមកលេងលាយគ្នាជាមួយ និងឧបករណ៍ក្មេងសម័យបានដែរ ឱ្យតែយើងចេះកែច្នៃវានោះ ។

លោកបន្តទៀតថា ក្មេងពិណពាទ្យនេះគឺជាប្រភេទក្មេងបុរាណមួយ ដែលគេអាចលេងនៅតាមពិធីបុណ្យប្រពៃណីនានា ហើយគេត្រូវការតម្លៃកម្រ ៨នាក់ ទៅ១០ ឬក៏១២នាក់ នៅពេលប្រគំម្តងៗ ។ លោកសុភាបានបញ្ជាក់ថា : "បើលេង៨នាក់ គេហៅថាវង់តូច តែបើការប្រគំមានគ្នា ចាប់ ពី១០នាក់ ដល់១២នាក់ គេហៅថាវង់ធំ" ។

យើងទៅទស្សនាសារមន្ទីរជាតិ

សៀវភៅសរសេរ មានអត្ថបទខ្លីៗ ច្បាស់ៗ ស្រួលអាន ងាយយល់ ប្រើភាសាសាមញ្ញអមទៅដោយរូបថត និង រូបគូរយ៉ាងប្រណីត ដើម្បីជួយយុវជន ក្នុងការស្វែងយល់ពីវប្បធម៌ និងប្រវត្តិសិល្បៈខ្មែរចាប់តាំងពីសម័យបុរេប្រវត្តិដល់សតវត្សទី២០ នៃគ.ស ។ ជាមួយសៀវភៅនេះ យើងក៏ហាក់ដូចជាបានដើរទស្សនាសារមន្ទីរជាតិដោយមានមគ្គុទ្ទេសក៍ម្នាក់ជួយពន្យល់ ។ រូបត្រូវគេអធិប្បាយ តាមលំដាប់អាយុកាល ទំនោរសាសនា ព្រមទាំងទេវកថាដែលមានឥទ្ធិពលលើប្រជាជនខ្មែរ ។

"យើងទៅទស្សនាសារមន្ទីរជាតិ" បង្ហាញពីអ្វីដែលយើងមើលនឹងភ្នែកទេមិនឃើញ មានដូចជា (ប្រវត្តិកាល និងការវិវត្តរបស់រូប រឿងនិទានផ្សេងៗដែលទាក់ទងទៅនឹងរូបនីមួយៗរបៀបផលិត និងប្រើប្រាស់វត្ថុមួយចំនួន...) ។ នៅទំព័រខាងចុង មានការពន្យល់ពីការជួសជុលរូបបដិមាផែនទីវត្តបុរាណ និងលំដាប់កាលប្រវត្តិចម្បងៗ ប្រទេសខ្មែរទៀតផង ។ សៀវភៅនេះនិពន្ធរួមគ្នាដោយ ស៊ុនហេងម៉េងឈាង និងម៉ារី កែយ៉ា បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ២០០៨ ដោយគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយ SIPAR/ តំលៃ ៤០០០៛ ។

អាន

អុយលីសវិលវិញ

អុយលីសវិលវិញ (អុឌីស្សេ) គឺជាស្នាដៃដ៏ឆ្លើមទិញនៃកវីអូមែរ ដែលប្រជាជនក្រិចនិទានតៗគ្នា ជារៀងរហូតមកតាំងពីសតវត្សរ៍ទី៩ និងទី៨ មុនគ.ស និងជន់ឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងក្លាលើអក្សរសាស្ត្រ-វប្បធម៌អឺរ៉ុបរហូតដល់សព្វថ្ងៃ ។ អុយលីស និងអុឌីស្សេ គឺសុទ្ធតែជារឿង ដែលទាក់ទងនឹងវិរកម្មរបស់មេទ័ពក្រិកក្នុងមហាចម្បាំងនៅទីក្រុងត្រូយ ។ អុយលីស ជាភាសាប្រែក្នុងក្នុងមហាពិភពក្រិច អុឌីស្សេ-អ៊ុសមានន័យថា "ឥតនរណា" ។ វិរជនអុយលីស ចូលរួមច្បាំងដណ្តើមក្រុងត្រូយ ជាមហេសីនៃក្សត្រាមេណេ-ឡាសពីការជម្រករបស់ហែលីស ដើម្បីយកទៅទីក្រុងត្រូយ ។ ដោយសារប្រាជ្ញាភាពអង់អាចក្លាហាន អុយលីសក៏ទទួលជ័យជម្នះ ។ ពេលធ្វើដំណើរត្រឡប់មកប្រទេសវិញ អុយលីស ត្រូវឆ្លងកាត់ឧបសគ្គគ្រប់បែបយ៉ាងតាមសមុទ្រ និងកំហឹងអាទិទេពប៉ូស្តេអ៊ីដុង ដែលតាមព្យាបាទ ។ រឿងនេះបកប្រែជាភាសាខ្មែរដោយលោក ទត់ ពុទ្រី និងបោះពុម្ព នៅឆ្នាំ២០០៤ ដោយបណ្តាញអង្គរ ។

ហួត សុផាតា

ប្រវត្តិសាស្ត្រ

អ៊ីរ៉ាក់ : សង្គ្រាមដែលអូសបន្លាយគ្នានទីបញ្ចប់

អាន ឡូរី ប៉ូរី

មកទល់ពេលនេះ អស់រយៈពេលជាង ៥ឆ្នាំ ហើយដែលជារៀងរាល់ថ្ងៃ ជនជាតិអ៊ីរ៉ាក់បានរស់នៅក្នុងភ្លើងសង្គ្រាម ។ តើការបោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសរើសប្រធានាធិបតី នៅសហរដ្ឋអាមេរិកថ្មី នៅខែវិច្ឆិកាខាងមុខនឹងផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពរបស់ពួកគេបានដែរឬទេ ? បេកជននៃគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យដើម្បីចូលក្នុងសេតវិមាន លោកបារ៉ាក់ អូបាម៉ា ហាក់ចង់បញ្ចប់ ដោយចាកចេញពីសង្គ្រាមនេះ ដែលលោកបាននិយាយថា "ការល្ងង់ខ្លៅ" និង "គ្មានប្រយោជន៍" ដែលផ្ទុយអំពីគូបដឹកនាំរបស់លោកមកពីគណបក្សសាធារណរដ្ឋ គឺលោក ចន ម៉ាកខេន ។

បើតាមរយៈកាលប្រវត្តិកន្លងមក សហរដ្ឋអាមេរិកចក្រភពអង់គ្លេសជាសម្ព័ន្ធមិត្ត រួមនិងការពូតដៃពី ៤៨ប្រទេស ផ្សេងទៀត បានចាប់ផ្តើមទ្រុឌសង្គ្រាមប្រឆាំងអ៊ីរ៉ាក់ តាំងពីថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដោយបានប្រកាសជាផ្លូវការ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភេរវកម្ម (ពួកគេចោទប្រកាន់អ៊ីរ៉ាក់ថា គាំទ្រក្រុមអែកែដា) ដើម្បីបំផ្លាញអាវុធប្រល័យលោក និងរំលំរបបផ្តាច់ការរបស់ លោកសាដាម ហ៊ូសេន ដែលបានគ្រប់គ្រងប្រទេសនេះ តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩ ។ នៅពីក្រោយនៃការបង្ហាញកម្លាំងនេះ សហគ្រាសអាមេរិកាំងខ្លះ បានទទួលផលប្រយោជន៍ពីការលក់អាវុធ និងការពារបាននូវផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេពីការរកស៊ីប្រេងនៅក្នុងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ ដែលជាផលិតករប្រេងធំទីពីរនៅក្នុងពិភពលោក ។ គេបានប្រមើលមើលថា ការសង្ស័យទៅលើអាវុធប្រល័យលោក ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថា នេះជាការកុហកមួយនាពេលក្រោយមក ។

សង្គ្រាមនេះចាប់ផ្តើមឡើងតាមរបៀបសាមញ្ញ : មានការទម្លាក់នូវគ្រាប់បែក និងសមរភូមិប្រយុទ្ធនិងកងទ័ពធ្វើរឿងជាដើម ។ យ៉ាងរហ័ស! របបនៃលោកសាដាម ហ៊ូសេន ដួលរលំ ការតាមប្រមាញ់អ្នកទទួលខុសត្រូវវិសាលៗ របស់អ៊ីរ៉ាក់ ក៏បានចាប់ផ្តើម ។ អតីតមេដឹកនាំរបស់អ៊ីរ៉ាក់ (លោកសាដាម ហ៊ូសេន) ត្រូវបានចាប់ខ្លួនខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ហើយត្រូវគេព្យួរក នៅប៊ីឆ្នាំក្រោយមក បន្ទាប់ពីដំណើរការសាលាក្តីមួយមក ។ ប្រធានាធិបតីអាមេរិកចចដាប់បិលយូ ហ្វិស ក៏ធ្លាប់បានប្រកាសថា នឹងបញ្ចប់

ភាពតានតឹងនៅតាមព្រំដែន

Photos : DR

ចាប់តាំងពីផ្ទុះសង្គ្រាម ប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ និងប្រទេសទួរគីបានកេងយកចំណេញពីអស្ថិរភាពផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ ដើម្បីព្យាយាមដោះស្រាយដោយហិង្សាចំពោះបញ្ហារបស់ពួកគេចំពោះប្រជាជនកូរ៉េ ដែលបានផ្តល់ជាមីជម្រកឱ្យអ្នកទាមទារឯករាជ្យភាព និងសកម្មជនខ្លាមដែលប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទាំងពីរនេះ ។ ដូច្នេះជនជាតិអ៊ីរ៉ាក់ដើមកំណើតកូរ៉េ ដែលមានរដ្ឋាភិបាលស្វយ័តមួយ បានក្លាយជាគោលដៅវាយប្រហារដោយយោធា ។

សង្គ្រាមនាថ្ងៃទី១ ឧសភា ឆ្នាំ២០០៣ ។ ប៉ុន្តែតាមសភាពពិត កងកម្លាំងទ័ពបានផ្សំខ្លួននៅក្នុងជម្លោះរួចទៅហើយ ។ ពួកគេត្រូវប្រឈមមុខទៅនឹងការបដិសេធពុំទទួល និងការតស៊ូរបស់ប្រជាជន ដែលជារឿយៗ ធ្វើនៅក្រោមទម្រង់ជាកម្លាំងឧត្តាម ។ រដ្ឋបាលបណ្តោះអាសន្នមួយ ដែលទទួលយកដោយសហរដ្ឋអាមេរិក ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ការវាយប្រហារអត្តឃាត បានរីកដុះដាលដូចផ្សិត រួមទាំងការចាប់ជាចំណាប់ខ្លាំងផងដែរ ។

រដ្ឋាភិបាលជំនួសថ្មីមួយ បានគ្រប់គ្រងអំណាចចាប់ពីដំណាច់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៤ ហើយទទួលខុសត្រូវសម្រាប់រៀបចំនូវការបោះឆ្នោត ដើម្បីជ្រើសរើសមេដឹកនាំថ្មី ។ ហើយកាលពីឆ្នាំ២០០៤ ក៏មានរឿងអាស្រូវមួយនៅកុកអាប៊ូ រែអ៊ុបផងដែរ : ខ្សែភាពយន្ត ដែលបានបង្ហាញអំពីការប្រព្រឹត្ត មិន

គប្បី ដែលធ្វើឡើងដោយទាហានអាមេរិក ទៅលើអ្នកទោសអ៊ីរ៉ាក់ ត្រូវបានគេផ្សព្វផ្សាយពាសពេញពិភពលោក និងទទួលរងការរិះគន់ ។ នៅក្នុងសង្គ្រាមអ៊ីរ៉ាក់នេះ អ្នកស្លាប់ និងរងរបួស មានចំនួនរាប់សិបពាន់នាក់ មានទាំងជនជាតិអ៊ីរ៉ាក់ និងជនជាតិអាមេរិក ។ រីឯជនភៀសខ្លួនអ៊ីរ៉ាក់ទៅកាន់ប្រទេសជិតខាង គឺបានកើនឡើងលើសពី ២លាននាក់ ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញអស់ជាច្រើន ។ ជម្លោះសាសនាក៏បានចាប់ផ្តើមដុះដាលឡើងវិញជាខ្លាំង ដែលជំរុញជាសង្គ្រាមស៊ីវិល ។ ពិតមែន ! ឥឡូវប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់មានរដ្ឋធម្មនុញ្ញមានសភាជាតិ និងរដ្ឋាភិបាល ប៉ុន្តែប្រទេសនេះស្ថិតនៅឆ្ងាយពីការរកឃើញមកវិញនូវសន្តិភាព ទោះបីជាអាណត្តិនៃកងកម្លាំងសម្ព័ន្ធមិត្តថ្មី និងចាកចេញពីអ៊ីរ៉ាក់នៅដំណាច់ឆ្នាំ២០០៨ ក៏ដោយ ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់អង្គការស៊ីប៉ាដែលជួយឧបត្ថម្ភទំព័រនេះ។
 អង្គការស៊ីប៉ា : ប្រអប់សំបុត្រ ៣១ ផ្ទះលេខ៩ ផ្លូវ២១ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា ឬទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១៦ ០០១។

សេចក្តីជូនដំណឹង !

ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក
 នឹងមានរៀបចំការប្រឡងប្រជែងខាងគូរគំនូរ
 លើប្រធានបទអំពី "សិទ្ធិកុមារ" ។

លក្ខខណ្ឌចូលរួមប្រឡង : កុមារគ្រប់ៗរូប ដែល
 មានអាយុពី ៨ឆ្នាំ ទៅដល់១៦ឆ្នាំ ។

សូមប្តូរៗផ្ញើគំនូរមកកាន់អាសយដ្ឋានការិយាល័យយើង
 ឬតាមរយៈលោកឪពុក ឬបងស្រីដែលនៅជិតបំផុត
 ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ខាងមុខនេះ ។

ការងារប្រចាំខែ

- នៅដើមខែកញ្ញាខាងមុខនេះ : ក្រុមបងស្រី ម្នីម្នីកកាំង ដែលមានសមាជិកចំនួន ១៥នាក់ ធ្វើការស្ម័គ្រចិត្តរស់នៅផ្ទះជាមួយអ្នកភូមិនៅ ក្រុងព្រះសីហនុ រយៈពេលមួយខែ។
- ថ្ងៃទី២ កញ្ញា : លោកបូជាចារ្យក្នុងភូមិភាគ ភ្នំពេញ មានជួបប្រជុំជាមួយលោកអភិបាល អេមីល ដេតឡូ នៅគេហដ្ឋានរបស់លោក។
- ថ្ងៃទី២-៥ កញ្ញា : សន្និបាតនៃយុវជនរៀបចំ ធ្វើនៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកព័ត៌មាន ក្រោម ប្រធានបទ "អ្នករាល់គ្នានឹងទទួលបានប្រទាន មួយ គឺប្រទានភាពនៃព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ដែល នឹងមកសណ្ឋិតលើអ្នករាល់គ្នា។ អ្នករាល់គ្នានឹង ធ្វើជាបន្ទាល់របស់ខ្ញុំ"។
- ថ្ងៃទី៦-៨ កញ្ញា : មានការជួបប្រជុំគ្នារបស់ ក្រុមអេម៉ាណូអែលនៅព្រះសហគមន៍កំពង់ធំ។
- ថ្ងៃទី៨-១៤ កញ្ញា : ការប្រជុំ ឬការ ណែនាំដល់គ្រូអប់រំធ្វើនៅព្រះសហគមន៍ ព័ត៌មាន ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៦០នាក់។
- ថ្ងៃទី១១-១៤ កញ្ញា : មានការរៀបចំការ ប្រជុំ ឬណែនាំដល់គ្រូអប់រំបន្តធ្វើ ព្រះវិញ្ញាណ ព្រះសហគមន៍ក្រុងព្រះសីហនុ។
- ថ្ងៃទី១៥-១៩ កញ្ញា : ការប្រជុំ Signis Assembly ធ្វើនៅការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក ក្រោមប្រធាន បទ "កុមារ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ"។
- ថ្ងៃទី១៦-២១ កញ្ញា : ដំណើរកិច្ចប្រជុំរបស់ លោកបូជាចារ្យអ៊ុន សុន ហើយនិងលោក បូជាចារ្យម៉ារីយ៉ូនៅប្រទេស ស៊ីរីលីយ៉ា ដែល ស្តីអំពីប្រធានបទ លក្ខណៈពិធីបុណ្យតាមបែប កាតូលិកនៅប្រទេសកម្ពុជា។
- ថ្ងៃទី១៨-២០ កញ្ញា : សន្និបាតក្រុមសង្គម ភូមិភាគភ្នំពេញ រៀបចំធ្វើឡើងនៅព្រះ សហគមន៍ សន្តយ៉ូសែប។
- ថ្ងៃទី១៨-២៥ កញ្ញា : សិក្ខាសាលាការ៉ូ និងសេដ្ឋា សម្រាប់យុវជននៅកំពង់ចាម ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៦០នាក់។
- ថ្ងៃទី១៩ កញ្ញា : ពិធីចែកអំណោយដល់ គ្រូសារព្រឹត្តិចំនួន ១០០ គ្រូសារនៅព្រះ សហគមន៍សន្តយ៉ូសែបសម្រាប់ឱកាសពិធីបុណ្យ ភ្ជុំបិណ្ឌប្រពៃណីជាតិខ្មែរ។
- ថ្ងៃទី២៣ កញ្ញា : លោកបូជាចារ្យទាំងអស់ ភូមិភាគភ្នំពេញ ធ្វើពិធីសំណាក់នៅព្រះ សហគមន៍សន្តយ៉ូសែប។